БЕЛАРУСКАЯ МАЛАДЗЁЖНАЯ ГАЗЕТА

ЧЫРВОНАЯ ЧЗ ЗМЕНА

5 лютага 1994 г.

Субота

№ 14(13730)

Кошт у розніцу 20 рублёў

Выдаецца з 1921 года

У НУМАРЫ:

Малюе Віктар ДУБОВІК

ІЗНОЎ ПРАЛЕТАРЫЯТУ НЯМА ЧАГО ГУБЛЯЦЬ.

Фота Віктара ДРАЧОВА.

Кур'ер "ЧЗ"

СТОП-ФАКТ

У чаканні стачкі

2 лютага ў Мінску адбылося пасяджэнне савета Рэспубліканскага стачачнага камітэта.

Разгледжана пытанне аб правядзенні ўсебеларускай палітычнай стачкі. Як заявіў лідэр свабоднага прафсаюза Беларусі Генадзь Быкаў, пры 20 "за" і адным устрымаўшымся савет прыняў рашэнне аб аб'яўленні з шасці гадзін 15 лютага бестэрміновай палітычнай стачкі. Паводле слоў Быкава, выстаўлены тры патрабаванні: адстаўка ўрада, фарміраванне кааліцыйнага ўрада народнага даверу і датэрміновыя выбары ў Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь. Рэспубліканскі стачкам мае намер таксама вывесці бастуючых 15 лютага на Плошчу Незалежнасці. "Гэты дзень пакажа, наколькі людзям надакучала існуючае становішча. На дапамогу беларускай інтэлігенцыі мы не разлічваем", - падкрэсліў Генадзь Быкаў.

* * *

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь Мечыслаў Грыб 2 лютага даў даручэнне выконваючаму абавязкі старшыні КДБ Беларусі Генадзю Лавіцкаму разабрацца з рашэннем Рэспубліканскага стачачнага камітэта, у якім, на яго думку, змяшчаецца заклік да гвалтоўнага звяржэння ўлады. Спікер парламента лічыць, што, "калі ў гэтым пытанні ёсць крымінал, то сумесна з пракуратурай павінна быць узбуджана крымінальная справа і праведзена расследаванне".

БЕЛІНФАРМ.

Прафсаюзы мяняюць тактыку

Не дачакаўшыся ад Вярхоўнага Савета і ўрада разгляду патрабаванняў працоўных калектываў 176 прамысловых прадпрыемстваў, якія прымалі ўдзел 12 студзеня ў акцыі пратэсту "Не — абнішчанню народа!", лідэры рэспубліканскіх прафсаюзаў аўтамабільнага і сельскагаспадарчага машынабудавання, радыёэлектроннай, абароннай і авіяцыйнай прамысловасці накіравалі заявы ў адрас Старшыні Вярхоўнага Савета М.Грыба і прэм'ер-міністра В.Кебіча.

У іх, у прыватнасці, канстатуецца, што Вярхоўным Саветам і ўрадам праігнараваныя патрабаванні працоўных, якія прымалі ўдзел у акцыі пратэсту; прызначыць датэрміновыя выбары ў Вярхоўны Савет і правесці іх не пазней чым у сакавіку 1994 года, палепшыць сацыяльна-эканамічнае становішча працоўных і г.д. Лідэры прафсаюзаў ацанілі маўчанне ўрада як парушэнне заканадаўства аб разглядзе калектыўных працоўных спрэчак і заяўляюць аб гатоўнасці адстойваць патрабаванні людзей працы ўсімі наяўнымі формамі і сродкамі.

* * *

Рэспубліканскі савет стачкамаў Беларусі звярнуўся да ўсіх прафсаюзаў, партый і рухаў з прапановай правесці 7 лютага кансультацыйную нараду.

БелаПАН.

Карпенка – за выбары

"Эканамічнае паляпшэнне немагчыма без рэзкага скарачэння многіх сацыяльных праграм", — такая думка была дамінiруючай на прэс-канферэнцыі кіраўнікоў Партыі народнай згоды.

Яе лідэр Г.Карпенка выступае за неабходнасць правядзення прэзідэнцкіх выбараў. Такія выбары павінны быць усенароднымі, а не праходзіць толькі ў межах Вярхоўнага Савета. ПНЗ заявіла таксама аб сваёй падтрымцы забастовачнага руху прафсаюзаў.

Лідзія РЫЖАНКОВА.

Новыя сюрпрызы – нам рыхтуюць візы

На наступным тыдні ў Вільнюсе адбудзецца сустрэча дэлегацый міністэрстваў замежных спраў Беларусі і Літвы.

Мяркуецца, што пад час сустрэчы будзе абмеркаваны праект пагаднення аб спрашчэнні парадку пропуску праз дзяржаўныя межы.

Праект гэтага пагаднення планавалася абмеркаваць 1-2 лютага, калі ў Мінску знаходзілася дэлегацыя Міністэрства замежных спраў Літвы. Аднак, як паведамілі ў консульска-прававым аддзеле МЗС Беларусі, па гэтым дакуменце як у беларускага, так і ў літоўскага боку назіраецца шэраг істотных рознагалоссяў. У той жа час, у ходзе мінскай сустрэчы была дасягнута згода практычна па ўсіх пунктах праекта пагаднення аб узаемных паездках грамадзян. Гэты дакумент, у прыватнасці, прадугледжвае бязвізавы рэжым перасячэння мяжы для членаў экіпажаў паветраных суднаў, лакаматыўных і рэфрыжэратарных брыгад, асоб, якія дасягнулі 65 гадоў, а таксама тых, хто выязджае на лячэнне, шэрагу іншых катэгорый грамадзян.

Мяркуецца, што візавы рэжым для грамадзян, якія наведваюць Літву, будзе ўведзены з 1 сакавіка бягучага года.

БелаПАН.

Баліць Афган у сэрцы

У Беларусі праходзіць рэспубліканскі фестываль песні "З полымя Афганістана", прысвечаны памяці сыноў Беларусі, што загінулі ў гэтай вайне.

Учора і сёння праходзіць рэгіянальны тур гэтага фестывалю ў памяшканні сталічнага Палаца культуры ВТА імя Ц.Я.Кісялёва.

Арганізатарамі акцыі выступілі Саюз ветэранаў Афганістана і Парламенцкая арганізацыя моладзі Фрунзенскага раёна беларускай сталіцы.

Вітаўт МАРТЫНЕНКА.

Сенсацыя ў Брэсце

У цэнтры Брэста будаўнікі, якія працавалі на ўзвядзенні магазіна малога прадпрыемства "Бусел", знайшлі склад боепрыпасаў.

Група размініравання, што прыбыла на месца здарэння, раскапала 25 гранат Ф-1, больш як дзесяць процітанкавых гранат і амаль чатыры скрынкі патронаў, што ляжалі тут з часоў апошняй вайны. Боепрыпасы былі вывезены за горад і ўзарваны. Сама ж падзея, якая ўстрывожыла грамадзян, атрымала нечаканы працяг. Як паведаміла газета "Вечерний Брест", чыя рэдакцыя размешчана побач з месцам, дзе знайшлі боепрыпасы, цікавую версію выказаў вядомы ў горадзе архітэктар, кіраўнік творчай майстэрні пры Саюзе архітэктараў Беларусі Міхаіл Гайдуковіч. На яго думку, экскаватар, а затым і сапёры знайшлі пачатак падземнага ходу, што вядзе ў Брэсцкую крэпасць. Сам Міхаіл Міхайлавіч доўгі час займаўся пошукам трох падземных хадоў у крэпасць, аб якіх гаворыцца ў навуковай літаратуры. Расказы старажылаў, з якімі яму давялося сустракацца і якіх цяпер ужо няма сярод жывых, пацвярджалі яго меркаванне, што адзін з тунеляў пачынаецца прыкладна ў гэтым месцы.

БЕЛІНФАРМ.

Недалёт

За лічаныя хвіліны даляцела 3 лютага ў Мінск навіна, што ў далёкім Растове-на-Доне тэрарыстамі захоплены пасажырскі самалёт з дзецьмі на борце. Узброеныя выбуховымі ўстройствамі і гранатамі тэрарысты запатрабавалі ад Міністэрства замежных спраў Расіі тэхнічнай пасадкі ў Мінску.

Чаму менавіта Мінск? Хутчэй за ўсё таму, што тут тэрарысты збіраліся дазаправіць самалёт, каб рушыць далей, а магчыма хацелі яшчэ і нечага запатрабаваць.

У тэрміновым парадку беларускі парламент на вячэрнім пасяджэнні даў дазвол на пасадку самалёта ў аэрапорце "Мінск-2". Авіятары Беларусі і прадстаўнікі спецслужбаў падрыхтаваліся да сустрэчы, якая павінна была адбыцца ў 18.30.

Але самалёт, на шчасце, не прыляцеў. Тэрарыст (ім аказаўся М.Скварцоў) быў абясшкоджаны і затрыманы спецслужбамі Расіі ў аэрапорце Растова-на-Доне. Дзеці вызвалены. Усе, дзякуй Богу, жывыя і здаровыя.

Франц ЛЯВІЦКІ.

Курсы валют на 4 лютага:

	Даляр ЗША		Ням. марка	
	Скупка	Продаж	Скупка	Продаж
"Комплекс"	5950(6188)	6200	3430(3567)	3570
"Бел-бізнесбанк"	5700	6100	3300	3500
"Прыор"	5850	6050	3240	3490

(У дужках —курс за безнаяўны разлік)

РЭПЛІКА

Сустрэліся сын графа з сынам юрыста

Незабыўная сустрэча двух энергічных змагароў за ўладу адбылася днямі ў Варшаве, дзе перакрыжаваліся шляхі А.Прушынскага і У.Жырыноўскага.

Апошні не манкіруе ніякай магчымасцю, асабліва такой, як круіз па Еўропе, каб даваць прагным да сенсацый журналістам скандальныя, свядома накіраваныя на адыёзную папулярнасць інтэрв'ю. Тэрытарыяльны размах ягоных заяў не стрымлівае нават раскошны думскі мандат, які як-ніяк абавязвае да пэўнай карэктнасці дзяржаўнага чалавека такога высокага кшталту.

Цалкам натуральна, што лаўры У.Жырыноўскага — шчаслівага пераможца ў перадвыбарнай барацьбе — не даюць спакойна спаць сямутаму, хто таксама не супраць упрыгожыць сабой парламент, ну, хоць той жа Беларусі.

Як паведаміла давераная асоба А.Прушынскага, менавіта з такой прычыны — даведацца, як падабраць ключык да народнага сэрца — і сустракаўся граф з Жырыноўскім. Цікавая дэталь: Жырыноўскі, як вядома, марыць зрабіць Беларусь расійскай губерняй, а ў праграме Прушынскага — далучэнне да Беларусі Смаленскай і Разанскай абласцей.

Абмываць беларускую бульбу ў водах Індыйскага акіяна Прушынскі пакуль не абяцае.

Лілія ГРЫНЯВЕЦКАЯ.

ВЕСТКІ З ПАРЛАМЕНТА

Зацішша перад бурай?

□ **Вольга ШАЎКО, "ЧЗ"**

Гэты тыдзень для Вярхоўнага Савета прайшоў у вельмі спакойнай абстаноўцы. Такое склалася ўражанне знешне. Але як самі дэпутаты ацэньваюць плён сваёй работы, як працавалася ім разам з новым Старшынёй? Прапануем думкі некаторых з іх.

Уладзімір ГРЫБАНАЎ:

— Я б увогуле не ацэньваў работу сесіі ў сувязі з заменай Старшыні Вярхоўнага Савета. Таму што гэта нічога не змяніла і не зменіць. Наша сесія ідзе дружным маршам у тупік. Пацверджанне гэтага — чацвер, калі а палове другога дня высветлілася, што на пасяджэнні ў Авальнай зале былі 203 народныя дэпутаты, а для кворуму неабходна прысутнасць 231.

Але справа нават не ў тым, што адбываецца ў нас у зале, што хтосьці не прысутнічае, ігнаруе пасяджэнні, бяда ў іншым. Усе падспудна адчуваюць трывогу, прычым абгрунтаваную, за сітуацыю ў рэспубліцы, якая развіваецца не ў лепшы бок. Зараз на мяжы спынення знаходзяцца такія прамысловыя гіганты, як АўтаМАЗ, трактарны завод. Прычын таму шмат, і яны ўвязаны ў цэлы комплекс праблем. І самае галоўнае, што вышэйшыя ўлады рэспублікі не бачаць выйсця з сітуацыі. Наспявае прадчуванне нейкага шоку. Адна з праяў гэтага — і адсутнасць кворуму, і нежаданне прымаць удзел у заканатворчай дзейнасці.

Мяне трывожыць тое, што я, народны дэпутат, не разумею, што адбываецца ў рэспубліцы, што нас чакае далей.

Мікалай ГРЫНЁЎ:

— Работа ідзе нармальна. Напрыклад, у сераду за адзін дзень было прынята 7 законаў. Аднак дрэнна, што ў Вярхоўным Савеце яшчэ бушуюць палітычныя страсці, асабліва, калі прымаюцца законы палітычнай накіраванасці. Там жа, дзе ідзе абмеркаванне эканамічных, дэбаты праходзяць больш-менш нармальна.

Прыемна, на мой погляд, што скончылася канфрантацыя паміж Старшынёй Вярхоўнага Савета і Старшынёй Савета Міністраў. Пра гэта сведчыць і тое, што Мечыслаў Грыб запрасіў нас, старшынь абласных саветаў, на сумеснае пасяджэнне прэзідыума ВС і ўрада. Гэта зроблена ўпершыню, за тры гады нас ніхто ні разу не збіраў. Я лічу гэта пазітыўным момантам.

Васіль ШАЧАК:

— Я не задаволены арганізацыйнай работай сесіі. Новы Старшыня мае тую ж хваробу, што і ранейшы. Ён нядольны арганізаваць работу сесіі. У чацвер за паўгадзіны да абедзеннага перапынку высветлілася, што ў зале прысутнічае крыху больш чым 200 дэпутатаў. На мой погляд, трэба брацца за дысцыпліну. І чалавек, які ўсё жыццё меў справу з дысцыплінай, павінен рабіць захады, каб навесці парадак у Вярхоўным Савеце.

А ўвогуле, абмяркоўваюцца законы не асабліва важныя, хаця і больш-менш прафесійна падрыхтаваныя.

Адчуваецца апатыя залы пасля барацьбы, што адбылася на мінулым тыдні. Бачна нейкая нежаданне займацца звычайнай работай, дэпутаты прывыклі да тлуму, да крыві. Я лічу, што на гэтым тыдні ішла дарэмная работа.

Лявон ДЗЕЙКА:

— На мой погляд, як спікер, новы Старшыня яшчэ не набраўся вопыту. І набыць яго ўжо не зможа. Бо такое ўражанне, што Вярхоўны Савет наогул страціў цікавасць і нармальную здольнасць да нармальнай заканадаўчай дзейнасці, да паартыкульнага абмеркавання законаў, праекта пастаноў. Ніхто нічога не слухае. Увесь тыдзень у зале няма кворуму. Апошні забяспечваецца тым, што людзі ціснуць кнопкі за адсутных.

Такое ўражанне, што, стаўшы на шлях нейкага звядзення рахункаў, Вярхоўны Савет здольны забяспечыць актыўнасць толькі тады, калі трэба некага здымаць ці таптаць.

Вярхоўны Савет сябе вычарпаў. Небяспека яго ў тым, што ён стаў антыдзяржаўным, антынародным ён стаў даўно. Ён знаходзіцца ў сітуацыі загнанага ў куток і можа пайсці на непрадказальныя дзеянні, якія прывядуць да значных страт у нашым грамадстве і не толькі эканамічных.

"Еўраньюс"—"Суперчэннэл"—"Уорлднэт"

ДЗЕВЯТАЕ НЕБА

ЧЗ

Дзяжурныя па выпуску: перакладчыкі С.КІРЫЕНКА, Д.ЛІТВІН, рэдактар П.СІМАНАЎ.

ЗША і В'етнам "пасябравалі"?

Прэзідэнт Клінтан аб'явіў аб спыненні амерыканскага эмбарга ў адносінах В'етнама.

У ліку іншых крокаў да прымірэння ён абнародаваў рашэнне аб адкрыцці сваіх прадстаўніцтваў у гэтай краіне і, адпаведна, В'етнама ў ЗША. Адмена санкцый, акрамя ўсяго, дасць магчымасць амерыканцам атрымаць інфармацыю пра 2238 сваіх салдат, якія трапілі ў палон або лічацца прапаўшымі без вестак у час в'етнамскай вайны.

Прэмія за смерць?

Італьянскія грамадскія арганізацыі заклікалі падтрымаць ініцыятыву па прысуджэнню Нобелеўскай прэміі міру за 1994 год баснійскім дзецям.

Група маладых католікаў Італіі звярнулася да папы Рымскага з просьбай аб падтрымцы гэтай ініцыятывы. Згодна з афіцыйнымі данымі, больш як 15000 дзяцей было забіта і 35000 паранена ў Босніі з красавіка 1992 года.

"Узыходзячае сонца" ў космасе

Японіі нарэшце ўдалося стаць касмічнай дзяржавай.

Пасля некалькіх затрымак, у сераду яе касмічны карабель стартаваў з аднаго з астравоў у 900 кіламетрах на поўдзень ад Токіо. Запуск прайшоў без ускладненняў. Гэты двухступеньчаты лятальны апарат упершыню запушчаны Японіяй без тэхнічнай дапамогі іншых краін. Кошт праграмы ацэньваецца ў 2,5 млрд. даляраў.

"Супрацьканверсійная" забастоўка

Рабочыя польскай ваеннай прамысловасці правялі аднадзённую забастоўку з патрабаваннем аб павелічэнні дзяржаўных субсідый у гэту галіну.

Яны патрабавалі таксама павышэння зарплаты. Паводле паведамлення агенцтва "Асашыэйдэт прэс", у забастоўцы прынялі ўдзел каля 50000 чалавек. 20 прадпрыемстваў галіны спынілі работу.

(Працяг на 3-й стар.).

ПАВЕДАМЛЕННІ, АТРЫМАНЫЯ ПА КАНАЛАХ СПАДАРОЖНІКАВАЙ СУВЯЗІ

Бізнес-клас

Вядучая рубрыкі Вера ПАЛЯКОВА
Тэл. 68-28-52

КОНКУРС-АЎКЦЫЁН

Малая прыватызацыя на Гродзеншчыне пачалася ў мінулым месяцы з конкурсу, бо ўсе аб'екты, прадстаўленыя на ім, былі нерэнтабельныя або наогул стратныя. Тым не менш, конкурс прайшоў паспяхова, з прыбыткам. З 9-ці аб'ектаў выкуплена ва ўласнасць 7 і ўсе з галіны бытавога абслугоўвання насельніцтва. І вось 25 лютага ў Гродна адбудзецца першы аўкцыён па продажу аб'ектаў камунальнай уласнасці. Сярод іх 8 будынкаў і крамаў, а таксама 4 трохпакаёвыя кватэры. Апошнія першапачаткова ацэнены, у залежнасці ад паверху, у 37—40 мільёнаў рублёў.

***

Адно з буйнейшых прадпрыемстваў другога горада Гродзеншчыны — Лідская абутковая фабрыка — рыхтуецца да прыватызацыі. Кожны працаўнік прадпрыемства, які пажадае стаць акцыянерам, павінен зрабіць узнос, у залежнасці ад стажу працы на фабрыцы, ад 35 да 380 тысяч рублёў. Выплачваць грошы трэба два разы на год.

Ю.АЛЯКСЕЕЎ.

ЯК МІНСК ІДЗЕ ДА РЫНКУ

У сталіцы Беларусі ідзе найбольш актыўны працэс фарміравання рыначных адносін. Так, у Мінску зарэгістраваны і працуюць каля 80 працэнтаў суб'ектаў рыначных структур Рэспублікі Беларусь. У тым ліку — 3,9 тысячы прадпрыемстваў з прыватнай формай уласнасці; 8,7 тысячы таварыстваў з абмежаванай адказнасцю; больш за тысячу камерцыйных; 560 акцыянерных таварыстваў; 144 асацыяцыі; 26 канцэрнаў; 4 кансорцыумы; каля тысячы сумесных прадпрыемстваў і больш за 200 цалкам замежных прадпрыемстваў з удзелам замежных інвестыцый фірм з 50 краін свету.

У Мінску акрэдытавана каля 200 замежных фірм.

Прадпрыемствы недзяржаўных форм уласнасці ў 1993 годзе стварылі больш за 20 працэнтаў агульнагарадской вытворчасці тавараў і паслуг. Праз біржы, аўкцыёны, кірмашы і па прамых сувязях было забяспечана звыш 40 працэнтаў патрэб гарадской гаспадаркі ў матэрыяльна-тэхнічных рэсурсах і сыравіне.

ВЫ — БАНКРУТ. ЧАМУ?

Паводле шматлікіх даследаванняў амерыканскай школы кіравання, 98 працэнтаў банкрутстваў дробных фірм адбываецца з-за дрэннага кіравання. Вось найбольш распаўсюджаныя прычыны банкрутства:

— недастатковая кампетэнтнасць кіравання — 45 працэнтаў;
— вузкі прафесіяналізм — 20 працэнтаў;
— недахоп вопыту кіравання — 18 працэнтаў;
— недахоп вопыту ў вытворчасці канкрэтнага асартыменту прадукцыі ці паслуг — 9 працэнтаў;
— невыкананне ўзятых на сябе абавязацельстваў — 3 працэнты;
— падман — 2 працэнты;
— стыхійныя бедствы — 1 працэнт.

У выніку гэта складае вышэйназваныя 98 працэнтаў. Астатнія 2 працэнты банкрутстваў адбываюцца па прычынах, якія не залежаць ад цяперашніх фірм.

МАЛАЯ ПРЫВАТЫЗАЦЫЯ: ШТО АДБЫВАЕЦЦА З АСАРТЫМЕНТАМ

(Пачатак у № 10, 12, 13).

Разнастайнасць асартыменту — адзін з важнейшых фактараў адрознення прыватных магазінаў ад дзяржаўных. На пачатковым этапе эканамічных рэформ гэты фактар не вельмі прыкметны, і магчыма даволі марудлае папаўненне магазінаў таварамі або пашырэнне асартыменту. У выпадку прыватызацыі невялікай колькасці магазінаў не ствараюцца ўмовы для канкурэнцыі паміж імі. Такім чынам, новаму прыватнаму ўласніку не трэба імкнуцца быць лепшым, чым дзяржаўныя магазіны. Пасля прыватызацыі вялікай колькасці магазінаў выцікі становяцца відавочнымі.

Таксама ў выпадку прыватызацыі нязначнай колькасці магазінаў іх гаспадары імкнуцца рэалізаваць тавар, які прыносіць невялікі прыбытак. Такім чынам, многія новыя магазіны прадаюць гарэлку. Толькі пасля прыватызацыі дастатковай колькасці — "крытычнай масы" — магазінаў, перавадкнасці прыватызацыі будуць значнымі (заўважаны спажыўцом?) для спажыўца.

У прыватным магазіне вам будзе прапанаваны вялікі выбар тавараў і паслуг па розных цэнах. Чым шырэй кола тавараў і паслуг, якія можа прадаставіць гаспадар магазіна, тым больш пакупнікоў ён зможа прыцягнуць.

ПРАВІНЦЫЯЛЬНАЯ ХРОНІКА

Каменныя кветкі Беларусі

Няма ў нашай краіне Меднай гары, але вось свой Даніла–майстар ужо з'явіўся, і не адзін.

Дзесьці каля года таму вырашылі распачаць свой нетрадыцыйны промысел працаўнікі калгаса імя Янкі Купалы, што на Стаўбцоўшчыне, Лявон Яфіменка і Юры Сідарэнка. Яны заняліся мастацкай апрацоўкай мармуру, граніту і іншых камянёў.

Што ж, калісьці і залататканыя персідскія паясы сёй-той лічыў не болей як дзівацтвам у нашых умовах, а сёння слава слуцкіх паясоў — гэта гонар Беларусі, бо нават у Францыі яны называюцца "слуцкімі".

Магчыма, пры спрыяльных умовах свет загаворыць і пра стаўбцоўскія каменныя вазы, бо ўжо сёння вырабы вышэйназваных умельцаў карыстаюцца заслужанай увагай у мастацкіх салонах беларускай сталіцы і іншых гарадоў.

Вітаўт МАРТЫНЕНКА.

Ад сэрца да сэрца

Два фургоны з медыкаментамі, вопраткай, прадуктамі даставілі з Германіі ў Оршу грамадзяне гэтай краіны ў якасці гуманітарнай дапамогі.

14 простых немцаў з невялікага гарадка Бідболя, сярод якіх паліцэйскі, пажарнік, юрыст, хатняя гаспадыня і нават беспрацоўны, ужо не першы раз на нашай зямлі. Спагадлівыя іншаземцы сабралі гэтыя падарункі на свае сродкі. Дапамога, магчыма, і не такая адчувальная, але сам факт увагі да народа, які пацярпеў ад чарнобыльскай навалы, а цяпер церпіць ад галапіруючай інфляцыі, заслугоўвае, безумоўна, павагі.

Прывезеныя падарункі будуць размеркаваны па дзіцячых дамах і бальніцах.

Сяргей ВІШНЕЎСКІ.

Юныя краязнаўцы

Ведаць свой край, дакрануцца да яго таямніц, запоўніць "белыя плямы" мінулага — такую задачу паставілі перад сабой юныя турысты КРЫЧАВА. Для гэтага пры дзіцячай турбазе аддзела адукацыі створана краязнаўчая экспедыцыя пад назвай "Прысожжа".

У выкананні праграмы "Прысожжа" прымуць удзел следапыты ўсіх шасці школ горада. Зараз пры кожнай з іх ствараюцца пошукавыя атрады. У канцы кожнага навучальнага года яны будуць прадстаўляць на суд каардынацыйнага савета пісьмовую справаздачу аб рабоце.

А.БАЛДОЎСКІ.

Нязваныя госці

Кажуць, нязваны госць горш за татарына... У тым, што гэта зусім не так, маглі нядаўна пераканацца жыхары вёсак Гараўляне, Нарушова, Стары Двор, Патупы, што на Глыбоччыне.

Раптам да іх завіталі госці з райцэнтра, яны пачалі заходзіць у хаты і пытацца... якія ў вяскоўцаў праблемы? Такой нечаканай увазе мясцовыя жыхары былі вельмі здзіўлены і абрадаваны, бо яны і не здагадваліся, што на ГЛЫБОЧЧЫНЕ праводзіцца "Дзень малой вёскі". Адно шкада: імгненна ўсе праблемы ўплывовыя госці з раёна, вядома ж, не вырашылі, а ў годзе, на жаль, трыста шэсцьдзесят пяць дзён.

Уладзімір МІХНО.

АКТУАЛЬНАЕ ІНТЭРВ'Ю

Аўтарытэт міліцыі — у здольных кадрах

□ Валянцін ПЯТРОЎ, "ЧЗ"

Пытанне аб кампетэнтнасці кадраў сёння для любой сферы дзейнасці вельмі актуальнае. Для міліцыі, відаць, асабліва. Злачыннасць, як вы ведаеце, расце, і гэта хвалюе грамадскасць, самі праваахоўныя органы. І, вядома, без сапраўды высокага прафесіяналізму ўсіх без выключэння работнікаў праваахоўных органаў, змагацца з ёй вельмі цяжка.

Грамадскі арганізм, заражаны эканамічнымі, сацыяльнымі і маральнымі хваробамі, выяўляе бязмежжа крымінальшчыны незалежна ад узроўню рэпрэсій. А паколькі злачыннасць, як кажуць, уплецена ў тканіну грамадскіх адносін, эфектыўная дзейнасць па яе выкараненню патрабуе выкарыстання комплексу розных сродкаў, галоўная роля сярод якіх належыць не рэагаванню на ўжо ажыццёўленыя злачынствы, а "вызваленню" грамадскіх адносін ад крымінагенных фактараў...

Рыхтуючыся да сустрэчы з начальнікам Упраўлення кадраў МУС рэспублікі генерал–маёрам міліцыі Люцыянам Браніслававічам Сабалеўскім, я перагледзеў запісы ў сваім блакноце, што датычаць работы міліцыі, азнаёміўся з аператыўнымі зводкамі. Яны не суцяшальныя. Павялічылася колькасць крадзяжоў у буйных і асабліва буйных памерах на 62,7 працэнта, хабарніцтва — на 117,9 працэнта. Прадпрымальнымі перакупшчыкамі апусташаецца ўнутраны рынак: толькі органамі ўнутраных спраў канфіскавана вывозімых тавараў на 6 мільярдаў 280 мільёнаў 352 тысячы рублёў. Прыводжу гэтыя лічбы для таго, каб чытач усвядоміў глыбіню і памеры небяспечнай праблемы.

— Люцыян Браніслававіч, думаецца, папулярны некалі лозунг «Кадры вырашаюць усё» актуальны і сёння. Калі гэта так, то высокі прафесіяналізм супрацоўнікаў МУС — ключ да вырашэння вельмі складаных задач?

— Згодны з вамі, што перш за ўсё граматныя, добра абучаныя кадры радавога, афіцэрскага саставу здольны трымаць сітуацыю пад кантролем. Аднак голымі рукамі злачынцу ўзяць нялёгка. І прычын таму нямала. Возьмем хаця б той жа Інстытут праблем крыміналогіі, крыміналістыкі і судовай экспертызы, які знаходзіцца ў падпарадкаванні Міністэрства юстыцыі. Спецыялісты яго займаюцца сур'ёзнай практычнай дзейнасцю: выязджаюць на месцы здарэнняў, аказваюць дапамогу работнікам праваахоўных органаў, ім даводзіцца працаваць па заданнях пракуратуры, КДБ, МУС, судоў — ажно да Вышэйшага гаспадарчага. Напрыклад, у мінулым годзе спецыялістамі было праведзена каля чатырох тысяч экспертыз. Але гэтыя лічбы застаюцца за кадрамі, калі размова заходзіць пра грошы.

На мой погляд, вытокі нашых бед — у нас саміх, у спосабе мыслення, жыцця. Калі мы не зменімся самі, радыкальным чынам змяніўшы ўмовы свайго цяперашняга існавання, гістарычны тупік непазбежны. І прыгаданы вамі лозунг "Кадры вырашаюць усё" ўжо не выратуе.

Аднак не будзем засяроджвацца на крайнасцях. Сярод работнікаў міліцыі нямала прафесіяналаў вышэйшай пробы. Назаву толькі некалькі прыкладаў, якія пацвярджаюць гэта.

Усё часцей у міліцэйскіх зводках фігуруе зброя. Самая розная. На гэты раз у Мінску супрацоўнікамі крымінальнага вышуку Мінгарвыканкама была затрымана злачынная група вымагальнікаў, у якой былі жыхары Арменіі, Грузіі, Украіны і Беларусі. Пры вобыску ў іх забралі 2 пісталеты.

У той жа дзень у пасёлку Калодзішчы ўстаноўлены акалічнасці захопу ўзброенымі злачынцамі заложніцы, якую жывой закопвалі ў магілу. Між іншым, за апошні час супрацоўнікамі ўпраўлення тройчы вызваляліся заложнікі.

Нядаўна ў Оршы сумесна з тэрытарыяльнымі органамі ў трох жыхароў горада канфіскавана два кулямёты, аўтамат, 4 карабіны, больш як 500 патронаў у кулямётных стужках і 300 да аўтамата, звыш 600 вінтовачных патронаў.

Пацвярджэннем, што высокі прафесіяналізм — ключ да вырашэння складаных задач, могуць быць вынікі конкурсу "Шчыт і меч". Пераможцамі яго сталі старшы лейтэнант міліцыі В.Яленскі — старшы оперупаўнаважаны Першамайскага РАУС г.Віцебска, падпалкоўнік міліцыі Н.Алейнік — намеснік начальніка УУР УУС Магілёўскага аблвыканкама, радавы ўнутраных войск Я.Зыль. На рахунку кожнага з іх не адно раскрытае злачынства.

На жаль, наша жыццё багата на бяздумныя трагедыі.

— Люцыян Браніслававіч, а як вы ацэньваеце сённяшні ўзровень падрыхтоўкі маладых супрацоўнікаў?

— Сістэма юрыдычнай адукацыі была створана ў 50-я гады. Тады ў Беларусі функцыяніравалі тры навучальныя ўстановы: Мінская спецыяльная сярэдняя школа міліцыі, Магілёўская спецыяльная сярэдняя школа транспартнай міліцыі і Мінскі факультэт Маскоўскай вышэйшай школы МУС. З 1976 года пачала працаваць Мінская вышэйшая школа МУС СССР.

Гэта сістэма навучальных устаноў з некаторымі зменамі праіснавала да 1992 года. Было падрыхтавана больш як 30 тысяч спецыялістаў.

Аднак у красавіку 1992 года ў адпаведнасці з пастановай Савета Міністраў Мінская вышэйшая школа стала Акадэміяй міліцыі МУС Рэспублікі Беларусь. У сваю чаргу была ліквідавана Мінская сярэдняя школа міліцыі, а Магілёўская стала факультэтам акадэміі. Вось такая структурная перабудова. Што тычыцца вучэбнага працэсу, то ён зарыентаваны на вывучэнне сацыяльна-палітычнага ладу і прававой сістэмы нашай рэспублікі, на сугучнасць агульнанавуковай і прафесійнай падрыхтоўкі. Словам, створана дабратворная глеба для падрыхтоўкі добрых спецыялістаў. Але асноўная ўвага ў навукова-даследчым напрамку сканцэнтравана на праблемах барацьбы са злачыннасцю, ахове грамадскага парадку, пытаннях вузаўскай дыдактыкі.

— Як вядома, некаторыя прафесіяналы розных сфер дзейнасці імкнуцца перайсці ў камерцыйныя структуры. Скажыце, наколькі моцная гэта тэндэнцыя ў міліцыі?

— Адразу заўважу, што Палажэнне аб праходжанні службы асабовым саставам органаў унутраных спраў забараняе асобам радавога і начальніцкага саставу займацца любымі відамі прадпрымальніцкай дзейнасці, а таксама працаваць па сумяшчальніцтву. Але што ўтойваць, вядомы асобныя факты, калі некаторыя работнікі міліцыі спрабавалі ўдзельнічаць у рабоце тых ці іншых камерцыйных структур. Гэтаму дадзена строгая і прынцыповая ацэнка.

— Прэстыж службы. Ад чаго ён залежыць? Якія ў супрацоўнікаў МУС зарплата, ільготы?

— Пастараюся быць аб'ектыўным, кажучы пра прэстыж. Напрыклад, калі мафія дае аб сабе знаць начнымі перастрэлкамі варагуючых груповак, пра што мы чытаем у друку, то рабаванні, якія пачасціліся, разбойныя напады і кватэрныя крадзяжы непасрэдна закранаюць многіх нашых грамадзян і выклікаюць незадавальненне работай міліцыі.

Канешне, няма чаго граху таіць, ёсць і ў радах органаў нядбайныя людзі. Аднак у большасці працуюць тыя, чый высокі прафесіяналізм і асабістая мужнасць заслугоўваюць усялякай пахвалы. І я асабіста за тое, каб па заслугах адзначаць дастойных.

Многіх мінчан, пэўна, шакіравала звестка аб забойстве і згвалтаванні ў пад'ездзе аднаго з дамоў па вуліцы Якубава вучаніцы трэцяга класа. Крыху пазней у сваёй кватэры былі зарэзаны маладая жанчына і яе чатырохгадовая дачка. Супрацоўнікамі міліцыі забойцы былі затрыманы. У іх пошуку асабліва вызначыліся намеснік начальніка ўпраўлення крымінальнага вышуку УУС Мінгарвыканкама палкоўнік міліцыі Н.Лапацік, начальнік аддзела крымінальнага вышуку падпалкоўнік А.Ашмянскі, оперупаўнаважаны крымінальнага вышуку маёр Ю.Брэчка і старшы оперупаўнаважаны Ленінскага РАУС маёр А.Ермалкевіч. За прафесіяналізм, самаадданасць і мужнасць, праяўленыя пры раскрыцці цяжкіх злачынстваў, Старшыня Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь В.Ф.Кебіч узнагародзіў падпалкоўніка А.Ашмянскага, маёраў Ю.Брэчку і А.Ермалкевіча грашовымі прэміямі па 300 тысяч рублёў, палкоўніка Н.Лапаціка — 500 тысяч.

Аднак прэстыж службы залежыць перш за ўсё ад аўтарытэту міліцыі ўвогуле. Важным тут з'яўляюцца ўзровень прававой культуры, упэўненасць насельніцтва ў тым, што людзі ў форме змогуць абараніць іх законныя правы і інтарэсы. І, вядома, гэты прэстыж прама звязаны з узроўнем матэрыяльнага забеспячэння, гарантыямі прававой і сацыяльнай абароны асабовага саставу.

Праведзены намі аналіз у плане сацыяльнай абароны супрацоўнікаў міліцыі сведчыць, што на сёння каля 10 тысяч нашых работнікаў маюць патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў. У прыватнасці, у мінулым годзе толькі 4,9 працэнта з ліку тых, хто стаіць на чарзе, атрымалі кватэры. Ёсць праблема і з устаноўкай тэлефонаў. Што датычыць заработнай платы, то да нядаўняга часу яна складала 102 тысячы рублёў у разліковых білетах банка Беларусі для радавога і малодшага начсаставу і 152 — для сярэдняга і старшага начсаставу.

— Скажыце, Люцыян Браніслававіч, ці вялікая цякучасць кадраў у міліцыі?

— Напрыканцы 1993 года некамплект асабовага саставу склаў амаль чатыры працэнты. У той жа час з органаў унутраных спраў было звольнена 3049 чалавек: па ўзросту, захворваннях і пенсію — 837, па асабістаму жаданню — 1020, па выніках выпрабаванняў — 207.

— Цікава, як фарміруецца рэзерв кіраўнікоў службаў МУС? Відаць, ёсць нейкі напрацаваны механізм...

— У мэтах паляпшэння эфектыўнасці ўздзеяння кіруючага звяна на стабілізацыю аператыўнай абстаноўкі ў рэспубліцы, больш глыбокага вывучэння дзелавых якасцей супрацоўнікаў — фарміруецца рэзерв кадраў з разліку не менш двух чалавек на кожную пасаду. Асноўным крытэрыем тут з'яўляецца высокая прафесійная падрыхтоўка, улічваецца маральная якасць ну і, вядома, узрост. Напрыклад, каб быць залічаным у рэзерв на замяшчэнне пасады начальніка раённага аддзела ўнутраных спраў, кандыдат, як правіла, павінен быць не старэйшым за 35 гадоў.

— Людзі, як кажуць, якія па нейкіх прычынах заплямілі гонар мундзіра, ці былі яны сапраўднымі прафесіяналамі? І наогул, як, на ваш погляд, суадносяцца такія паняцці, як прафесіяналізм і сумленне?

— Адназначна адказаць на гэта пытанне складана, бо ёсць выпадкі, калі адны работнікі міліцыі ажыццяўляюць злачынствы на службе, другія — у быце. Практыка сведчыць, што на службе звычайна супрацоўнік паводзіць сябе прыстойна, сумленна выконвае абавязкі, а ў быце, з-за нейкіх абставін, раптам учыняе злачынства, хай нават і з-за неасцярожнасці. Напрыклад, дарожна-транспартнае здарэнне, неасцярожнае забойства і г.д. Вядома, падыходзіць да гэтай праблемы трэба ўзважана

Прыстойнасць і прафесіяналізм. У ідэале хацелася б, каб у органах МУС усе супрацоўнікі мелі такія якасці. З тымі ж, хто адступае ад норм маралі, становіцца на шлях злачыннага ўзбагачэння, злоўжыванняў, учыняе грубыя парушэнні дысцыпліны, рашуча развітваемся. Супрацоўнік, які парушыў закон, нясе поўную адказнасць перад законам, як любы іншы грамадзянін.

— Люцыян Браніслававіч, такое пытанне: што з вопыту работы службаў аховы правапарадку замежных дзяржаў нам можна было б запазычыць з карысцю для сябе?

— У першую чаргу, думаю, варта было б пераняць вопыт падбору кадраў і прафесійнай падрыхтоўкі. Яна ўсебаковая і якасная.

Далей, тэхнічная аснашчанасць. Практычна ва ўсіх развітых краінах паліцыя шырока карыстаецца ЭВМ. Толькі адзін факт, з якім азнаёміліся супрацоўнікі МУС у час нядаўняй камандзіроўкі ў Германію. У прыватнасці, там і праведзена мадэрнізацыя камп'ютэрнай апрацоўкі інфармацыі аб злачынцах. Устаноўлены новыя апаратныя сродкі, распрацавана адзінае для ўсёй краіны праграмнае забеспячэнне. Фактычна ёсць магчымасць перадаваць інфармацыю па любой камп'ютэрнай сетцы ЭВМ (электронная пошта), а дзе няма ЭВМ, праз звязаны з ЭВМ тэлефонны апарат тэлетайпаграмай . Гаворачы пра тэхнічную аснашчанасць, можна адзначыць і сучасны аўтамабільны парк, які выкарыстоўвае паліцыя замежных краін, і баявы рыштунак і ўзбраенне.

Немалаважнае значэнне надаецца за мяжой супрацоўніцтву з насельніцтвам: распрацавана спецыяльная праграма па ўзаемадзеянню ў барацьбе са злачыннасцю. Гэта практыка характэрная не толькі для Германіі, але і для ЗША, Англіі і іншых краін.

Мы зараз фактычна накопліваем вопыт іншых краін. Усё лепшае ў гэтым плане, з улікам эканамічных магчымасцей, будзем выкарыстоўваць у сябе.

— Дзякуй за гутарку.

Клунак — вакзал — Расія

Усё часцей пралягаюць маршруты жыхароў Беларусі на ўсход, у Расію. Купцы-гандляры пацяснілі саматужнікаў-рукадзельнікаў. Іншы тавар зараз мае попыт: усё фабрычнае ды заводскае і па рыначных цэнах.

На Гомельшчыне ў гэтага "промыслу" — свае асаблівасці: блізкасць суседзяў, роднасныя сувязі, веданне сцежак, якімі можна абысці мытню. Вось і едуць — з харчовымі і прамысловымі таварамі. І спад гэтага "каравана" ў бліжэйшы час прадбачыць цяжка: спынены ж такі гігант, як "Гомсельмаш", напаўсілы працуюць многія іншыя прадпрыемствы. Вось і шукаюць людзі "дапаможны промысел".

Сяргей ХАЛАДЗІЛІН, Белінфарм.

РЭТРАСПЕКТЫВА

Любоў на ўсё жыццё

□ Анатоль БАРУШКА

У жыцці кожнага чалавека адбываюцца падзеі, якія ўплываюць потым на яго далейшыя гады. Так, я заўсёды ўспамінаю мае знаёмствы ў школьныя гады з беларускімі піянерскімі газетамі і абавязкова, нават з хваляваннем, з "Чырвонай зменай". Не толькі чытаў, але і пісаў у "Чырвонку".

Як пазней высветлілася, з нашага Багушэўскага раёна (цяпер ён уваходзіць у састаў Сенненскага раёна Віцебскай вобласці) пісалі ў "Чырвонку" і іншыя юнкоры. Усё гэтая з'явілася прычынай прыезду ў наш раён спецыяльнага карэспандэнта, па прозвішчу Бузо. Гэта быў першы газетчык, якога нам давялося ўбачыць. І вось хутка, восенню 1937 года ў "Чырвонай змене" з'явіўся яго вялікі артыкул — "падвал" пад загалоўкам "Багушэўскія справы". У гэтым артыкуле змяшчаліся і каменціраваліся некаторыя нашы заметкі, у тым ліку даволі шырока мая.

Праз некалькі месяцаў адбылася падзея, якую я не забуду ўсё жыццё. 15 мая 1938 года ў "Чырвонай змене" з'яўляецца першая мая заметка.

Не магу не сказаць і пра тое, што гэтая заметка ў "Чырвонцы" прынесла мне абсалютна нечаканы заробак — ганарар у 9 рублёў. Па тым часе гэта былі вялікія грошы. Я купіў за іх поўны камплект падручнікаў для восьмага класа. А бацька, сельскі настаўнік, іранічна ўсміхаючыся, сказаў: "Вось прыдумаў: я і так бы купіў табе ўсе падручнікі. На гэтыя грошы ты мог бы набыць сабе што-небудзь такое, што запомнілася б на ўсё жыццё, штосьці цікавае і прыгожае". Я доўга цяміў, жартуе бацька ці не. Жылі мы, як усе, эканомна, без якіх бы то ні было "прыгажосцей". Мама добра зразумела маю збянтэжанасць. "Нічога, сынок, — сказала. — Галоўнае — не гэтыя грошы. Добра, што людзі пачулі цябе, даведаліся, як мы жывём тут і працуем і як будзем жыць".

Наступныя мае заметкі і артыкулы былі надрукаваны толькі праз пяць гадоў — улетку 1943 года ў горадзе Горкім (Ніжнім Ноўгарадзе) у газеце волжскіх рачнікоў "Большевистская вахта", дзе я, будучы эвакуіраваным студэнтам, адначасова выконваў абавязкі раз'язнога карэспандэнта.

Чацвёрты курс (у той час апошні) філалагічнага факультэта Беларускага дзяржаўнага універсітэта, куды я пераехаўся з Горкага, я заканчваў у жніўні 1946 года. Мяне з групай выпускнікоў накіроўваюць у камісію, якая вызначала канкрэтна: куды, у рэдакцыю якой газеты кожны з нас пойдзе працаваць. Відаць, ніколі яшчэ я так не хваляваўся. За некалькі дзён перад размеркаваннем гэтай групы выпускнікоў я папрасіў аднаго з членаў камісіі, каб мяне накіравалі менавіта ў рэдакцыю "Чырвонай змены".

Настаў гэты дзень. Так і здарылася!

І вось у гэты ж самы дзень я не выцерпеў і адразу прыскакаў у рэдакцыю. Матыль Іван Аляксандравіч, адказны рэдактар, відаць, ведаў ужо аб маім прызначэнні, доўга не цягнуў, хоць і быў крыху разгублены. Мне прапанавалі працаваць загадчыкам аддзела навукі і тэхнікі. Такі аддзел упершыню ўводзіўся ў рэдакцыі "Чырвонай змены". Я таксама крыху разгубіўся... Але хутка супакоіўся. Ну што ж, абавязкі ёсць абавязкі, праца ёсць праца. Ужо абдумваў тое, што рабіць на практыцы. Праз дзень я сказаў І.Матылю: "Згодзен". Галоўнае — я ўжо работнік рэдакцыі маёй любімай "Чырвонкі".

Навуковая сфера — вельмі важная для рэспублікі, тым больш у першыя пасляваенныя гады. Трэба было ўводзіць на старонках газеты новыя рубрыкі, новую актуальную тэматыку. Так і з'явіліся ў "Чырвонцы" ў кастрычніку 1946 года і пазней артыкулы пад рубрыкай "Гутаркі аб навуцы і тэхніцы". Сярод першых аўтараў быў акадэмік Н.М.Нікольскі. Яго артыкул "Моладзь і навука", змешчаны 31 кастрычніка, выклікаў ажыўленыя водгукі і спецыялістаў, і юнакоў, і дзяўчат. На старонках газеты выступаюць вучоныя Інстытута геалогіі АН БССР (Б.В.Шавякоў "Аб магчымасці знаходжання нафты ў БССР"), Беларускага навукова-даследчага санітарнага інстытута і інш. Зацікавіў чытачоў надрукаваны 17 снежня 1946 г. артыкул прафесара Ярмоленкі "Над чым працуюць беларускія хімікі".

Але ж з вясны 1947 года ў мяне новы абавязак — фізкультура і спорт. Загадчыкам гэтага аддзела мне давялося працаваць крыху больш чым год.

Мінуў яшчэ адзін год, — і я загадчык аддзела літаратуры і мастацтва — з вясны 1948 года. Гэта творчая галіна была найбольш блізкай для мяне, для маёй душы.

Рэгулярна, раз у два месяцы, друкаваліся так званыя "Літаратурныя старонкі". Прычым аўтарамі іх былі не толькі прафесіяналы, але і пачынаючыя юнакі і дзяўчаты, школьнікі.

Рэдакцыя ж ставіла сабе галоўную мэту — азнаёміць нашых чытачоў з творчасцю лепшых беларускіх пісьменнікаў, майстроў мастацтва. У гэты перыяд публікуюцца вялікія артыкулы пра творчасць Кандрата Крапівы, Янкі Маўра, Васіля Віткі, Аркадзя Куляшова, Кастуся Кірэнкі і інш.

Аднойчы, у канцы студзеня 1950 года, Іван Аляксандравіч Матыль прыехаў з ЦК камсамола нейкі заклапочаны. Не адразу сабраў нас, каб выказаць свае думкі. Але пасля абеду такія размовы з асобнымі работнікамі адбыліся. Першым быў запрошаны я.

— Слаба вядзём мы палітыка-выхаваўчую работу, — сказаў ён.

— Чаму ж слаба? Кожны артыкул, што ідзе па рэдакцыі літаратуры і мастацтва, мае сваёй мэтай зарыентаваць чытача палітычна.

— А ў цэлым газета ў гэтым сэнсе слабая. Так мне сказалі і ў ЦК.

Карацей кажучы, рэдактар прапанаваў мне ўзначаліць аддзел прапаганды і агітацыі, сканцэнтраваць увагу на ідэйна-палітычных момантах, тым больш, што 12 сакавіка адбудуцца выбары ў Вярхоўны Савет СССР. Я быў разгублены, супярэчыць адразу не стаў, а папрасіў абдумаць усё да заўтра. На другі дзень рэдактар ужо не пытаў, ці згодзен я. Раскладваў на стале паперы, чытаў, звяртаючы ўвагу на найбольш аператыўныя і значныя тэмы.

Спрачацца ў той час наогул было нязвыкла і дарэмна. Я стаў акунацца ў новую сферу творчай дзейнасці як загадчык аддзела прапаганды і агітацыі. Праўда, выбары ў Вярхоўны Савет крыху звужалі тэматыку матэрыялаў, але трэба і гэтую акалічнасць выкарыстоўваць у агульных мэтах.

Карэспандэнцыі, артыкулы, падборкі заметак... У цэлым яны, відаць, адпавядалі большасці чытачоў, камсамольскаму актыву, кіраўнікам, адпавядалі тагачасным патрабаванням.

Аўтарытэт "Чырвонай змены" ўжо ў той час быў вельмі адчувальным. Гэта адбівалася на многіх момантах, у тым ліку і на значным тыражы.

Для кожнага з нас, а таксама ў той ці іншай меры для большасці чытачоў, "Чырвоная змена" была непаўторнай школай для жыцця творчага, жыцця актыўнага ў пошуках, якія ў большасці сваёй давалі станоўчы вынік. Так, пошукі давалі і добрыя знаходкі.

Што датычыць мяне, маёй творчай біяграфіі, дык я ў верасні 1950 года быў назначаны адказным рэдактарам газеты "Сталинская молодежь" (з 1956 г. яна перайменавана ў "Знамя юности"). У гэтай газеце я прапрацаваў дзевяць гадоў.

Зараз, чытаючы сучасную "Чырвонку", я бачу і адчуваю, як гэтыя нястомныя пошукі даюць выдатны плён.

Поспехаў вам далейшых, дарагія чырваназменаўцы, і новых шчаслівых знаходак!

КУТОК МАСТАКА

ДЗЕВЯТАЕ НЕБА

СНЫ ПРА МАДОННУ

У кнізе К. Цёрнер "Сны пра Мадонну", якая нядаўна выйшла на Захадзе, поп–зорка прадстаўлена ў незвычайных сітуацыях.

У новым бестселеры жанчыны расказваюць пра свае сны з удзелам Мадонны: Кніга карыстаецца вялікім поспехам.

"ВІНШАВАННЕ"

Лех Валенса, прэзідэнт Польшчы, да свайго 50–гадовага юбілею, які адзначаўся напрыканцы мінулага года, атрымаў не толькі падарункі і пажаданні шчасця.

У "Газеце выборчай" былі апублікаваны пажаданні яго калег па "Салідарнасці". Былы асабісты сакратар Валенсы, напрыклад, заявіў: "Жадаю ад усяго сэрца, каб прэзідэнт зламаў сваю левую нагу па магчымасці за 3 месяцы да наступных выбараў".

НОБЕЛЕЎСКАЯ ПРЭМІЯ – НЕГРЫЦЯНЦЫ

Упершыню чорная жанчына атрымала Нобелеўскую прэмію.

62-гадовая Тоні Морысан адзначана прэміяй у 1,3 мільёна марак за дасягненні ў галіне літаратуры.

ФЕСТЫВАЛЬ ДЭЛЬФІНАЎ

Што агульнага ў Моцарта, Дыснея, Гётэ, Энштэйна і дэльфінаў? Усе яны — геніяльныя. Такі адзін з дэвізаў І міжнароднага фестывалю дэльфінаў, які прайшоў у канцы мінулага года ў Германіі.

Арганізатары гэтага фестывалю, сярод якіх "Грынпіс", хочуць пераказаць свету жыццё 40 дэльфінарыяў, якія цяпер знаходзяцца ў небяспецы.

САМЫ РАДЫЕАКТЫЎНЫ Ў СВЕЦЕ

Завод "Маяк" па вытворчасці плутонію, які знаходзіцца за 2000 км ад Масквы, 40 гадоў запар быў галоўным апорным пунктам савецкай атамнай зброі.

На думку нямецкіх медыкаў, гэты раён недалёка ад мільённага Чэлябінска лічыцца цяпер самым радыеактыўным у свеце.

ЛЕКАВАЯ... СЛІНА

Ці даводзілася вам бачыць, як жывёла залізвае свае раны? А ці не задумваліся, чаму? Падобна, што "братам нашым меншым" даўным–даўно вядома тое, пра што мы пачынаем даведвацца толькі сёння.

Паводле даных групы ізраільскіх урачоў, сліна ўтрымлівае рэчыва, якое спыняе крывацёк. Яно дзейнічае настолькі эфектыўна, што цяпер яго спрабуюць атрымаць штучна.

"Гэта рэчыва ўяўляе сабой натуральны бялок, які ўтвараецца непасрэдна ў роце,— тлумачыць доктар Хэйз, супрацоўнік медыцынскага цэнтра "Хадаса".— Бялок трапляе ў сліну, дзе спалучаецца з іншымі рэчывамі. У сукупнасці яны нейтралізуюць дзеянне рэчываў, якія перашкаджаюць згусанню крыві".

Распрацоўка фармацэўтычных прэпаратаў патрабуе, паводле слоў урача, яшчэ мінімум два гады. Але ўжо цяпер няма сумненняў, што ў выніку праведзенай работы будзе атрыманы эфектыўны кроваспыняльны сродак. Калі гэта адбудзецца, галоўнымі спажыўцамі новага рэчыва будуць не толькі хірургі і стаматолагі, але і хворыя на лейкемію і гемафілію.

"БЛАКІТНАЯ РЭВАЛЮЦЫЯ" НАСТАЕ?

Румынскі парламент прагаласаваў за змяненні ў законе аб гомасексуалізме.

Большасцю галасоў дэпутаты адобрылі папраўку, адпаведна якой гомасексуальныя акты караюцца пазбаўленнем волі толькі ў тым выпадку, калі яны выклікаюць грамадскі скандал, калі ў іх прымаюць удзел непаўналетнія ці калі акты адбываюцца супраць волі аднаго з партнёраў.

І "ТАМ" ДЭФІЦЫТ?

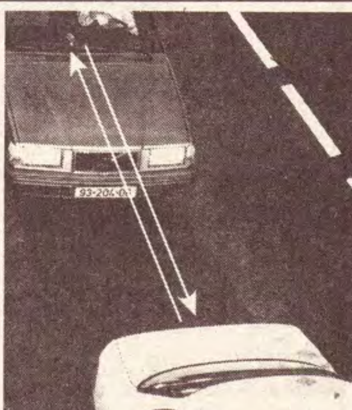
Забаронена лоўля траскі для асабістых патрэб па ўсяму ўзбярэжжу Ньюфаўндленда.

Міністр рыбнай прамысловасці Канады заявіў, што гэта мера неабходная ў сувязі з рэзкім скарачэннем запасаў рыбы і з мэтай устанаўлення больш жорсткага кантролю над "чорным рынкам" траскі, узнікшым у сувязі са спыненнем яе прамысловага адлову.

ПРЫБОР–ВЫРАТАВАЛЬНІК

Колькасць наездаў на транспартныя сродкі магла б значна скараціцца, калі б новы прыбор, распрацаваны ў Ізраілі, стаў стандартным абсталяваннем аўтамабіляў.

Гэты прыбор, атрымаўшы назву кантралэйзер, інфармуе вадзіцеля аб скорасці і адлегласці да транспартнага сродку, які рухаецца наперадзе, а таксама разлічвае, колькі часу спатрэбіцца для таго, каб спыніцца пры самых неспрыяльных абставінах.

У падборцы выкарыстаны таксама матэрыялы замежнага друку.

МАРАЛЬНЫ КОДЭКС

Не падзялілі...

□ Мікола КАПЫЛОВІЧ

У жыцці часта даводзіцца сустракаць не толькі расчараваных, падманутых жанчын, а таксама і мужчын. Хоць і вельмі цяжка бывае вызначыць, па чыёй віне бесклапотнае, здавалася б, сямейнае шчасце зацягнула хмарамі.

Сёння Лена і Сяргей не могуць прыгадаць, што так пераіначыла іх сумеснае жыццё. Магчыма, лепш адказала б на гэта пытанне маці Лены — Ганна Раманаўна, якая пры дробязных спрэчках і вялікіх сварках спрабавала па-свойму "тушыць пажары". Але, апантаная сляпою матчынай любоўю, цвёрда трымала бок дачкі, абвінавачваючы зяця ва ўсіх зямных грахах. Толькі ў вёсцы, як у вёсцы — усе пра ўсё ведалі і меркавалі па-свойму. У адрозненне ад Ганны Раманаўны, не перабольшвалі зяцевай віны. Таму што бачылі: няма ні здрады, ні п'янства. А значыць, нельга ўзвальваць адказнасць толькі на адзін "бок". Не спачувалі аднавяскоўцы ні аднаму і ні другому, спачувалі трэцяму — маленькаму Васільку, які застаўся ў выніку сямейных "разборак" без бацькі.

Як звычайна робіцца ў такіх выпадках, хлопчыка пакінулі з маці, а ўжо яна, распаленая нянавісцю да нядаўняга мужа, увогуле абарвала сувязь паміж ім і сынам. Само сабой, маці любіла сына. Але ж і бацька любіў яго, і, нягледзячы на рашэнне суда, меў такое ж права на выхаванне, як і былая жонка. Лена ж вырашыла проста: калі яны разышліся з Сяргеем, дык няма чаго яму прыходзіць да сына. Маўляў, я і сама ў стане яго выхоўваць.

Аднак і сын, і Сяргей хоць і рэдка, але сустракаліся ўпотайкі ад маці — ніякія хітрыкі Лены і цешчы не маглі перашкодзіць родным сэрцам цягнуцца адзін да аднаго...

Даведаўшыся пра гэта, Лена пачала хаваць сына ў суседзяў. Але дзіця — не іголка ў стозе сена, ды і не так складана знайсці ў вёсцы жывога — няхай і маленькага — чалавека.

І тады маці "вынайшла" нешта новае — стала ўвогуле вывозіць Васілька з вёскі: то пакіне яго ў сваякоў, то па якой-небудзь выдуманай прычыне адправіць да знаёмых у госці. Паспрабуй даведацца потым, куды адвезлі дзіця... Сяргей перажываў, але суцяшаў сябе тым, што сын падрасце і сам знойдзе магчымасць з ім бачыцца.

...Апошні раз Лена адправіла Васілька ў Валожынскі раён да сваякоў. Хлопчык, стомлены ад бясконцых "вандровак", вельмі не хацеў нікуды ехаць. Асабліва хваляваўся ён з-за таго, что не паспеў пабачыцца з бацькам, і той зноў не будзе ведаць, дзе яго шукаць. Пабыўшы крыху ў сваякоў, Васілёк пачаў з нецярплівасцю чакаць, калі ж хто-небудзь прыедзе па яго. Але ніхто не прыязджаў. Аднаго разу хлопчык адчуў сябе вельмі дрэнна — балелі горла і галава, ва ўсім целе адчувалася слабасць. Але ён нікому нічога не сказаў, не паскардзіўся, маўляў, падумаюць яшчэ, што хітруе... Толькі аднойчы адмовіўся вячэраць, злёг. Раніцай яго галава была цяжкай, нібыта чужой, хлопчык не змог падняцца — папрасіў толькі сваячку, каб хутчэй адвезла яго дадому. Тая вырашыла не рызыкаваць, а найхутчэй адправіць яго да маці.

Але і дома яму не стала лепш. Маці і бабуля ў мэтах "канспірацыі" — каб Сяргей, не дай Божа, не даведаўся, што сын тут — лячылі яго самі: паілі гарачым малаком з мёдам і маслам. Але Васільку рабілася ўсё горш... Спалохаўшыся, жанчыны выклікалі ўрача. "Дыфтэрыя", — канстатаваў той. Васілька забралі ў бальніцу, але было позна ўжо...

Можна зразумець, якое гора перажывала маці, калі на яе вачах памірала дзіця. Але нягледзячы на гэта, Лена не палічыла патрэбным параіцца з былым мужам, каб у будучым ён — крый Божа — не парашкаджаў выхаванню малога. Цяпер у Васілька няма будучага — у яго засталося толькі мінулае, скупое на радасці, поўнае дзіцячых слёз і недзіцячых перажыванняў. Калі ў апошнія гадзіны жыцця малы дапытваўся, чаму не прыходзіць тата, маці не магла сказаць яму праўды. А яна заключалася ў тым, што бацька проста не ведаў пра цяжкую хваробу сына.

Вяскоўцы, заўсёды такія чуйныя да суседскай бяды, не спачуваюць Лене, хоць смерць хлопчыка не пакінула абыякавым нікога. Што тут дадасі? Ад людскога суда не схаваешся. З людзьмі жыць, ім глядзець у вочы...

Зрэшты, на дыфтэрыю ў вёсцы хварэла яшчэ некалькі дзяцей, але ўсе яны сёння жывыя і здаровыя.

■

ПАРАДЫ ЎРАЧА

Не спяшайся саграваццa

У Рэспубліканскі апёкавы цэнтр быў дастаўлены пацярпеўшы К. Урач, агледзеўшы яго, паставіў дыягназ: абмарожанне кісцей IV ступені . Першая дапамога, якую аказаў хворы сам сабе (саграванне рук у цёплай вадзе, расціранне іх), аказалася не толькі неэфектыўнай, але і шкоднай. У выніку развілася гангрэна, што прывяло да ампутацыі пальцаў кісцей. Малады чалавек стаў інвалідам.

Як папярэдзіць абмарожанне? Як правільна аказаць першую дапамогу? Якая лячэбная тактыка прымяняецца цяпер?

Узнікненне абмарожанняў залежыць не толькі ад нізкай тэмпературы навакольнага асяроддзя, але і ад скорасці ветру, і павышанай вільготнасці. Так, пры тэмпературы паветра мінус 20 градусаў і скорасці ветру 20 метраў у секунду ахаладжальная сіла асяроддзя прыраўноўваецца да мінус 52 градусаў па Цэльсію ў бязветранае надвор'е. Трэба мець на ўвазе і наяўнасць спадарожных захворванняў сасудаў канечнасцей: эндартэрыіт, атэрасклероз, тромбафлебіты, варыкознае расшырэнне вен, а таксама цукровы дыябет, launperaтамленне, стан алкагольнага ап'янення.

Пры абмарожванні спачатку адчуваецца холад, паколванне і пякота, затым паступова настае поўная страта адчувальнасці пацярпеўшага ўчастка цела. Часта скура набывае белы ці сінюшны колер. Нярэдка з'яўляюцца пухіры разнастайнай формы і велічыні. У цяжкіх выпадках адзначаецца амярцвенне тканак (гангрэна).

Як аказаць першую дапамогу пры абмарожанні? Галоўнае — не дапускаць хуткага саграванне. Даказана, што тканкі цела пры ўздзеянні атмасфернага холаду не гінуць, у іх "заміраюць", запавольваюцца абменныя працэсы, і пры аднаўленні тканкавай тэмпературы яны здольны вярнуцца да жыцця. Цёплае паветра, цёплая вада, дакрананне цёплых прадметаў і нават рук згубна ўздзейнічаюць на пераахалоджаныя тканкі, таму што ў размешчаных зверху слаях аднаўляецца абмен рэчываў, а замарожаныя тканкі, якія ляжаць глыбей, не забяспечваюць адэкватны кровазварот. Тканкі гінуць ад недахопу кіслароду.

Калі пацярпеўшага ўводзяць у цёплае памяшканне, на пераахалоджаныя рукі ці ногі трэба накласці ватна-марлевыя цеплаізалюючыя павязкі (можна выкарыстаць шалікі, кофты, коўдры ці іншыя падручныя матэрыялы). У гэтым выпадку саграванне тканак адбудзецца за кошт цяпла, якое прыносіцца токам крыві, і жыццядзейнасць будзе аднаўляцца адначасова з аднаўленнем крыватоку.

Вельмі важна забяспечыць нерухомасць пераахалоджаных пальцаў рук і ног, таму што іх сасуды вельмі ранімыя (пасля аднаўлення крыватоку можа адбыцца кровазліццё). Для імабілізацыі можна выкарыстаць любы падручны матэрыял: для кісці дастаткова кавалачка шчыльнага кардону, для нагі — кавалачка фанеры, дошчачкі. Запомніце, што пры абмарожанні ног нельга хадзіць. Для аднаўлення цяпла ў арганізме і паляпшэння кровазвароту трэба даць пацярпеўшаму гарачы чай, ежу.

Пры агульным пераахалоджанні са стратай прытомнасці асноўным у аказанні першай дапамогі з'яўляецца накладанне цеплаізалюючых павязак на рукі і ногі. Калі на пацярпеўшым абледзянелы абутак, не трэба старацца яго знімаць, а трэба ўхутаць ногі коўдрай, ватнікам і г.д. Не знімаючы цеплаізалюючых павязак, пацярпеўшага трэба тэрмінова даставіць у Рэспубліканскі апёкавы цэнтр. Ён размешчаны ў бальніцы хуткай медыцынскай дапамогі па вул. Кіжаватава, 58.

Цяпер для лячэння абмарожання на ранніх стадыях прымяняецца ўнутрыартэрыяльнае і ўнутрывеннае ўвядзенне прэпаратаў, якія знімаюць сасудзісты спазм, раствараюць тромбы ў сасудах, паляпшаюць кровазварот у тканках, і прэпаратаў, што зніжаюць згусанне крыві.

Калі вы, паважаныя чытачы, сабраліся на лыжную прагулку, не прымяняйце тлушчы і мазі для змазвання скуры твару і іншых адкрытых частак цела. Даказана, што гэтыя сродкі не толькі не папярэджваюць абмарожанняў, а, наадварот, садзейнічаюць іх узнікненню, таму што пагаршаюць натуральную тэрмарэгуляцыю скуры.

Прымяняючы апісаны вышэй метад аказання першай дапамогі пры абмарожаных канечнасцях, а таксама своечасовую кваліфікацыйную ўрачэбную дапамогу, часта ўдаецца аднавіць кровазварот у пашкоджаных сегментах канечнасцей, пазбегнуць цяжкіх вынікаў абмарожанняў рук і ног, ампутацый і інваліднасці.

Халадовая траўма ва ўмовах Беларусі сустракаецца даволі часта, прычым інваліднасць пасля абмарожанняў дасягае 60-70 працэнтаў. Ужо на працягу лістапада і снежня праз Рэспубліканскі апёкавы цэнтр прайшло больш як 30 пацярпеўшых з абмарожанымі канечнасцямі, некаторым з іх зроблена ампутацыя розных сегментаў рук і ног.

Апісаная методыка ў лячэнні халадовых траўм з'яўляецца новай і мала ўкаранёна ў практыку. На жаль, мы часта бачым вынікі лячэння абмарожанняў па "старой" методыцы, асабліва ў раённых бальніцах, што часта прыводзіць да ампутацыі канечнасцей.

Цяпер намі рыхтуецца да выдання манаграфія "Абмарожанне канечнасцей", у якой асноўная ўвага ўдзелена этыялогіі, асновам патагенезу, клінічным праяўленням, дыягностыцы, аказанню першай дапамогі і лячэнню абмарожанняў, уключаючы і рэабілітацыю пацярпеўшых, якія перанеслі халадовую траўму.

Такая кніга выдаецца ўпершыню ў Беларусі і будзе карыснай для хірургаў, траўматолагаў, урачоў хуткай дапамогі, рэаніматолагаў, урачоў участковых і раённых бальніц, а таксама для фельчараў і студэнтаў медыцынскіх інстытутаў.

Заяўкі на кнігу просьба накіроўваць па адрасу: 220040, г. Мінск а/с 193.

А.ВОІНАЎ,
кандыдат медыцынскіх навук.

■

ЮБІЛЕІ

Планета паэта

Да 80-годдзя з дня нараджэння Аркадзя КУЛЯШОВА

Гётэ гаварыў: "Хто хоча зразумець паэта, павінен ісці ў краіну паэта". Я рызыкну перафразаваць: хто хоча зразумець краіну паэта, няхай ідзе ў яго паэзію.

Суровая і пяшчотная, светлая і трагічная, добразычлівая Беларусь паўстае перад кожным, хто датыкнецца да арыгінальнай і велічнай паэзіі Аркадзя Аляксандравіча Куляшова.

Так, Аркадзь Куляшоў вельмі рана набыў вядомасць і шырокае прызнанне. Паэт пісаў у сваёй аўтабіяграфіі: "У 1926 г., пасля заканчэння Саматэвіцкай сямігодкі, я працягваў вучобу ў Мсціслаўскім педагагічным тэхнікуме. У тыя гады Мсціслаў быў своеасаблівым цэнтрам пачынаючых паэтаў і празаікаў, якія групаваліся вакол студыі "Маладняка" — самай масавай тагачаснай літаратурнай арганізацыі ў Беларусі. Тут я пазнаёміўся з таленавітымі паэтамі Юліем Таўбіным і Змітраком Астапенкам, вершы якіх ужо друкаваліся тады ў цэнтральных газетах і часопісах... Хутка рэспубліканская камсамольская газета "Чырвоная змена", а пасля часопісы "Полымя" і "Маладняк" пачынаюць друкаваць мяне".

У шаснаццаць год А.Куляшоў выдаў свой першы зборнік вершаў "Росквіт зямлі".

З кожнай новай кнігай, новай паэмай — а іх за ўсё сваё творчае жыццё А.Куляшоў напісаў каля дваццаці — расла яго папулярнасць сярод чытачоў. Але гэта яго не спакушала...

...Пачалася Вялікая Айчынная вайна, а праз год выспела задума паэмы "Сцяг брыгады". Рытм, як выявілася, быў на дзіва рухомы і ёмісты, адразу паказаў новыя магчымасці, якія выкрасаліся ў сутыкненні з вайной — жыццём, поўным пакут і гора народнага...

...Зімой 1942 г. у адной маскоўскай кватэры сабраўся сяброўскі гурт пісьменнікаў паслухаць беларускага паэта Аркадзя Куляшова, які прыбыў з фронта з новай паэмай у палявой сумцы.

Першае знаёмства з гэтым творам было самым яркім літаратурным успамінам для ўсіх, хто тады слухаў паэму.

Як ад роднай галінкі
дубовы лісток адарваны,
Родны Мінск я пакінуў,
нямецкай бамбёжкаю гнаны...

Гэта былі першыя радкі паэмы "Сцяг брыгады", неўзабаве перакладзенай М.Ісакоўскім на рускую мову.

Паэма "Сцяг брыгады" — не толькі своеасаблівае падарожжа па вайне, але і незабыўны летапіс аднаго з нялёгкіх яе этапаў. Вядомы беларускі паэт Ніл Гілевіч у сваім выступленні на адным з пісьменніцкіх з'ездаў прывёў такі факт. Былы партызан, чарнагорскі паэт Радаван Зогавіч расказваў яму эпізод з мінулай вайны. Савецкі самалёт даставіў югаслаўскім партызанам боепрыпасы, медыкаменты і разам з імі некалькі кніг пра вайну, у тым ліку паэму А.Куляшова "Сцяг брыгады" ў перакладзе на рускую мову. "Паэма, — успамінаў Р.Зогавіч, — літаральна ашаламіла мяне. Я чытаў яе і перачытваў многа разоў. Чытаў таварышам па зброі, якія трохі разумелі рускую мову, для тых, хто не разумеў, асобныя мясціны сам перакладаў на сербскую. Гэта была паэзія, якая радніла нас з савецкімі братамі — радніла ў нянавісці да фашыстаў і ў веры ў перамогу...". Назаўсёды запалі ў сэрцы слухачоў таксама такія творы франтавога паэта, як "Балада аб чатырох заложніках", "Над брацкай магілай", "Маці", "Адказ", "Алёнка".

Мужнасць і гераізм народа, яго боль і гнеў перададзены ў творах А.Куляшова ваеннага часу з выключнай палымянасцю і глыбінёй. Нават і сёння, калі зарубцаваліся раны, нарадзіліся і выраслі новыя пакаленні, якія не бачылі жахаў вайны, нельга чытаць без хвалявання куляшоўскі "Ліст з палону" — трагічны маналог беларускай дзяўчыны, сілком вывезенай у Нямеччыну. І сёння халодзіць душу жалобнаўрачысты рэквіем паэта над магілай беларускіх хлопцаў, што сумленна склалі галовы пад рускай вёскай Лажыны.

Шчодры ўклад паэта ў пасляваенную беларускую літаратуру. Ён напісаў дзесяткі паэм, што славяць гераічную працу народа, які ўзнімаў рэспубліку з руінаў і папялішчаў, будаваў новае жыццё, змагаўся за мір і шчасце ўсіх людзей зямлі... А пераклады А.Куляшова! Яны высокія па майстэрству: "Мцыры" і "Дэман" Лермантава, "Спеў аб Гаяваце" Лангфела, "Энеіда" Катлярэўскага, паасобныя вершы і паэмы Пушкіна і Шаўчэнкі, Маякоўскага і Ясеніна, Гамзатава і Малышкі. Адной з самых высокіх узнагарод, якія атрымаў народны паэт Беларусі Аркадзь Куляшоў за сваю творчую дзейнасць, — Дзяржаўнай прэміі БССР, — ён удастоены за заслугі ў галіне паэтычнага перакладу.

Выдатныя сваёй строгай сілай вершы А.Куляшова сталых гадоў. Яго позняя лірыка глыбокая і цнатлівая, у ёй многа думак і ў той жа час пранікнёнай эмацыянальнасці, нягледзячы на знешнюю стрыманасць. Духоўны вопыт "Новай кнігі" дапамог яму ўвайсці ў сэрца сучасніка, зазнаць і перадаць гордасць за паўнату жыцця новага чалавека — чалавека працы...

Пранізліва ясны "Маналог" — размова не толькі з сябрамі, якія загінулі вельмі маладымі, але і напамінак-засцярога для жывых. Паэма "Цунамі", узнятая на трагічнай хвалі роздуму, каб ператварыцца ў гімн бессмяротнасці "жыцця людскога". Нарэшце, "Варшаўскі шлях" — можа, найбольш гарманічнае і суразмернае тварэнне паэта, хоць кожны яго радок выбухае горам і гневам усіх небяспек на чалавечых дарогах.

Паэтычная трагедыя А.Куляшова "Хамуціус" — адметная з'ява ў нашай літаратуры, рэч непаўторнай сілы і характва.

Паэзія Куляшова ўзбагаціла многія жанры музыкі, жывапісу, графікі.

Мікола ФЕДЗЮКОВІЧ.

■

ТЫДЗЕНЬ ПА ГАРАСКОПУ

7-13 лютага

ВАДАЛЕЙ

ПАНЯДЗЕЛАК. Праяўляйце больш характару ў гэты дзень. Будзьце актыўнымі на працы.

АЎТОРАК. Цудоўны час для прадукцыйнай разумовай дзейнасці. Пазбягайце сутычак з ахоўнікамі парадку.

СЕРАДА. Поспех ва ўсіх вашых пачынаннях.

Чацвер. У гэты дзень карысныя прагулкі на свежым паветры.

ПЯТНІЦА. Удача на працы.

СУБОТА. Звярніце ўвагу на сваю нервовую сістэму. Поспех у інтымным жыцці. Не злоўжывайце алкаголем.

НЯДЗЕЛЯ. Займіцеся спортам у гэты дзень.

АВЕН

ПАНЯДЗЕЛАК. Вам трэба звярнуцца па дапамогу да сваіх сяброў, каб вырашыць усе праблемы.

АЎТОРАК. Магчымы прыбытак у матэрыяльнай сферы, але ўсё будзе залежаць толькі ад вас.

СЕРАДА. Спрыяльны час для заняткаў спортам.

ЧАЦВЕР. Поспех у развіцці дзелавых сувязей. Беражыцеся захворванняў.

ПЯТНІЦА. Удача ў каханні.

СУБОТА. Будзьце асцярожнымі ў гэты дзень у фінансавай сферы і ў сям'і.

НЯДЗЕЛЯ. Ад вас патрабуецца настойлівасць у вырашэнні сардэчных спраў.

ЦЯЛЕЦ

ПАНЯДЗЕЛАК. Нягледзячы ні на што, вы зможаце дабіцца жаданага выніку.

АЎТОРАК. Цудоўны дзень для вялікіх здзелак. Устрымайцеся ад паспешлівых рашэнняў.

СЕРАДА. Займіцеся хатнімі справамі.

ЧАЦВЕР. Магчымы фінансавы поспех, калі вы не будзеце ні з кім канфліктаваць.

ПЯТНІЦА. Пастарайцеся не сварыцца са сваімі блізкімі, каб у далейшым не шкадаваць.

СУБОТА. Звярніце ўвагу на сваё здароўе.

НЯДЗЕЛЯ. Спрыяльны час для любоўных зносін. Удача ў бізнесе.

БЛІЗНЯТЫ

ПАНЯДЗЕЛАК. Асцерагайцеся непрыемных выпадковасцей, сварак.

АЎТОРАК. Не давярайце сваім знаёмым у гэты дзень, каб у далейшым не шкадаваць.

СЕРАДА. Непрыемнасці ў асабістым жыцці, але хутка становішча палепшыцца. Наведайце царкву.

ЧАЦВЕР. Звярніце ўвагу на сваіх дзяцей. У каханні поспех працэнтаў на 50.

ПЯТНІЦА. Цудоўны дзень для змены месца працы.

СУБОТА. Не перанапружвайце сваю нервовую сістэму і сэрца.

НЯДЗЕЛЯ. Поспех ва ўсіх вашых пачынаннях.

РАК

ПАНЯДЗЕЛАК. Можаце разлічваць на дапамогу родных і знаёмых. Пазбягайце высвятлення адносін з супрацоўнікамі.

АЎТОРАК. Будзьце асцярожнымі ў фінансавых аперацыях.

СЕРАДА. Пастарайцеся пазбегнуць крызісных сітуацый у сям'і. У каханні ўсё залежыць толькі ад вас.

ЧАЦВЕР. Больш часу праводзіце на свежым паветры.

ПЯТНІЦА. Непаразуменні ў каханні. Стрымлівайце свае эмоцыі.

СУБОТА. Займіцеся творчай дзейнасцю ў гэты дзень.

НЯДЗЕЛЯ. Могуць ажыццявіцца вашы планы, калі вы будзеце больш настойлівымі.

ЛЕЎ

ПАНЯДЗЕЛАК. Не давярайце ўсяму, што вам скажуць.

АЎТОРАК. Магчыма павышэнне на працы.

СЕРАДА. Цяжкасці з новымі знаёмствамі. Беражыце свае нервы.

ЧАЦВЕР. З'явяцца шанцы на поспех у бізнесе.

ПЯТНІЦА. Спрыяльны час для любых пачынанняў. Будзьце ўпэўненымі ў сабе.

СУБОТА. Магчыма матэрыяльная падтрымка з нечаканых крыніц.

НЯДЗЕЛЯ. Не ўвязвайцеся ў рызыкоўныя мерапрыемствы.

ДЗЕВА

ПАНЯДЗЕЛАК. Не страчвайце ўпэўненасці ў сабе. Сардэчныя справы стабілізуюцца.

АЎТОРАК. У інтымных адносінах шмат будзе залежаць ад вас. Звярніце ўвагу на сваё здароўе.

СЕРАДА. Устрымайцеся ад паспешлівых рашэнняў. Нічога сур'ёзнага не плануйце ў гэты дзень.

ЧАЦВЕР. Займіцеся спортам.

ПЯТНІЦА. Лепш не рызыкаваць грашыма. Магчыма павышэнне на працы.

СУБОТА. Няўстойлівыя адносіны ў сям'і.

НЯДЗЕЛЯ. Будзьце ўважлівымі ў дарозе. Сачыце за сваімі дзецьмі.

ШАЛІ

ПАНЯДЗЕЛАК. Магчымы канфлікты з калегамі і суседзямі. Кантралюйце свае эмоцыі.

АЎТОРАК. Будзьце асцярожнымі ў гэты дзень на працы, каб ні з кім не пасварыцца.

СЕРАДА. Пераменны поспех у сардэчных справах.

ЧАЦВЕР. Магчыма, што перад вамі адкрыюцца новыя далягляды. Эканомце сілы і беражыце нервы.

ПЯТНІЦА. Фінансавае становішча залежыць толькі ад вас. Поспех у каханні.

СУБОТА. Не рызыкуйце лішні раз нічым. Могуць узнікнуць грашовыя праблемы. Імунная сістэма аслаблена.

НЯДЗЕЛЯ. Нестабільнасць у сферы бізнесу. З вамі могуць абысціся несправядліва. Не адказвайце тым жа.

СКАРПІЁН

ПАНЯДЗЕЛАК. Пастарайцеся пазбегнуць крызісных сітуацый у сям'і.

АЎТОРАК. Стабілізуецца становішча на працы. Спрыяльны час для бізнесу.

СЕРАДА. Можаце разлічваць на дапамогу родных і блізкіх знаёмых. Пазбягайце сварак з супрацоўнікамі.

ЧАЦВЕР. У гэты дзень вам лепш адправіцца ў падарожжа.

ПЯТНІЦА. Цяжкасці ў асабістым жыцці. Карысна наведаць царкву.

СУБОТА. Пастарайцеся нічога сур'ёзнага не планаваць у гэты дзень.

НЯДЗЕЛЯ. Будзьце ўпэўненымі ў сабе. У інтымных адносінах многае будзе залежаць ад вас.

СТРАЛЕЦ

ПАНЯДЗЕЛАК. Наведайце сваіх сяброў у гэты дзень.

АЎТОРАК. Калі вы будзеце настойлівымі, то зможаце дабіцца жадаемага выніку на працы.

СЕРАДА. Звярніце ўвагу на свае недахопы. Пазбягайце рызыкі і лішніх гутарак.

ЧАЦВЕР. Поспех у каханні.

ПЯТНІЦА. Праяўляйце больш характару ва ўсім. У бізнесе вашы шанцы 50 х 50. Будзьце асцярожнымі: магчымасць захворвання.

СУБОТА. У гэты дзень вам лепш сустрэцца з сябрамі.

НЯДЗЕЛЯ. У інтымных адносінах многае будзе залежаць ад вас.

КАЗЯРОГ

ПАНЯДЗЕЛАК. Устрымайцеся ад вялікіх пакупак. Могуць узнікнуць цяжкасці са здароўем.

АЎТОРАК. Пазбягайце крызісных сітуацый у сям'і.

СЕРАДА. Стрымлівайце сябе ва ўзаемаадносінах з калегамі па працы.

ЧАЦВЕР. Не слухайце ніякіх плётак у гэты дзень, каб пазбегнуць непаразуменняў.

ПЯТНІЦА. Могуць вырашыцца многія важныя для вас справы, калі вам дапамогуць сябры.

СУБОТА. Больш часу праводзіце за горадам, на свежым паветры.

НЯДЗЕЛЯ. Поспех у бізнесе і ў каханні.

РЫБЫ

ПАНЯДЗЕЛАК. Спрыяльны час для здзелак.

АЎТОРАК. Поспех ва ўсіх вашых пачынаннях.

СЕРАДА. З'явіцца шанц на ўдачу ў інтымным жыцці.

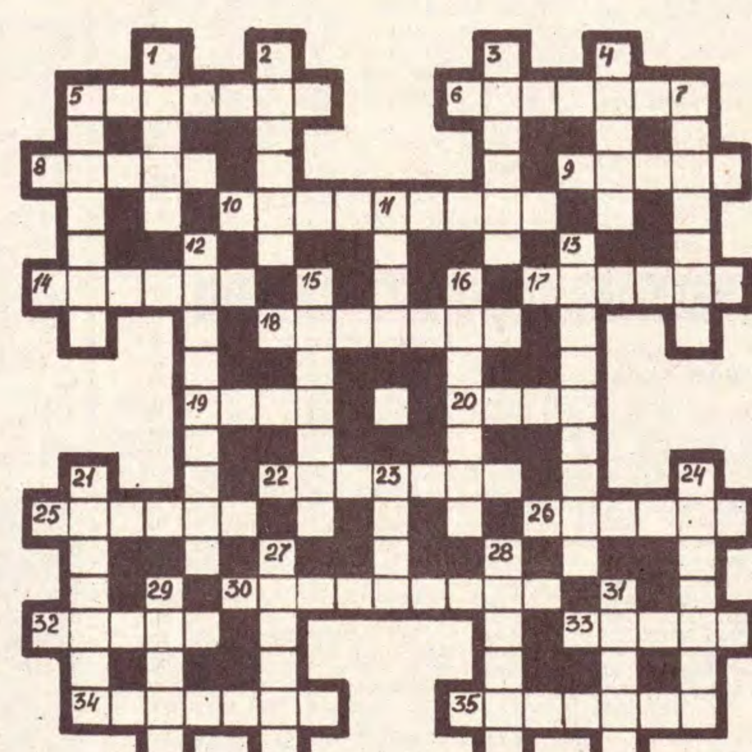
ЧАЦВЕР. Магчымы нечаканы фінансавы ўздым. Нягледзячы ні на што, вы зможаце дабіцца жаданага выніку.

ПЯТНІЦА. Вам лепш не рызыкаваць у гэты дзень ні ў чым.

СУБОТА. У асабістым жыцці многае будзе залежаць ад вас.

НЯДЗЕЛЯ. Будзьце асцярожнымі з агнём.

Крыжаслоў

Перакладзіце на беларускую мову

ПА ГАРЫЗАНТАЛІ: 5. Воздух. 6. Ромашка. 8. Козырек (фуражки). 9. Обезьяна. 10. Окрестность. 14. Север. 17. Бутылка. 18. Молния. 19. Сарай (для скота). 20. Обои. 22. Счет (бухг.). 25. Платок. 26. Снаряд. 30. Поцелуй. 32. Чешуя. 33. Мех. 34. Невестка (жена мужниного брата). 35. Платье (женское).

ПА ВЕРТЫКАЛІ: 1. Волна. 2. Землекоп. 3. Рубашка. 4. Янтарь. 5. Зонт. 7. Копейка. 11. Кофе. 12. Колыбельная. 13. Говядина. 15. Лакомство. 16. Акробат. 21. Строительство. 23. Уклон. 24. Белка. 27. Заём. 28. Цепь. 29. Клад. 31. Уста.

Даслала Лілія КАЖЭЎКА, г.Мінск.

Адказы на крыжаслоў, змешчаны ў № 11

ПА ГАРЫЗАНТАЛІ: 8. Прыродазнаўства. 11. Квас. 12. Норд. 14. Аспід. 16. Экспарт. 17. Адвакат. 20. Карст. 22. Барытон. 23. Атэль. 24. Адуванчык. 25. Ніжнікава. 27. Сопка. 29. Семінар. 30. Асада. 34. Эскадра. 35. Парытэт. 36. "Свяцк". 39. Імжа. 40. Урал. 42. Землекарыстанне.

ПА ВЕРТЫКАЛІ: 2. Траверс. 3. Адэса. 4. Узурпацыя. 5. Раунд. 6. Эстрада. 9. Александроўская. 10. Караблеваджэнне. 13. Эпас. 15. Жарт. 18. Карыфей. 19. Новікаў. 21. Траса. 23. Авіза. 26. Мініяцюра. 28. Клан. 31. Смык. 32. "Трамбня". 33. Кабатаж. 36. "Садко". 37. Курск.

ПА ДУГАХ: 1. Грэбля. 7. Звонак. 38. Парсек. 41. Антэна.

КРЭСЛА № 13

Гаворым па-беларуску...

Менавіта такую назву мае адна з перадач Беларускага тэлебачання. Разлічана яна, трэба думаць, у першую чаргу на тых, хто "гаворыць" па-беларуску пакуль яшчэ не ўмее. [illegible]

[illegible] дня праблемам узаемаадносін вытворцаў і спажыўцоў: вёскі і горада. У студыі сабраліся адказныя работнікі апарату кіравання, дырэктар мясакамбіната, старшыня калгаса і г.д. Іх адказы на рускай або руска-беларуска-вясковай мове яшчэ можна было прабачыць. Але ж вядучыя, з іх "беша- [illegible]

[illegible] "не заўважылі" вялікай бруднай плямы. А фільм, між іншым, здымаўся як своеасаблівая "візітная картка" ансамбля, якую не сорамна было б "прад'явіць" і тут, і за мяжой. Тут, як аказалася, не сорамна, а вось за мяжой, упэўнена, нас не зразумеюць...

Майя ШЭНДРЫК.

5, субота

Беларускае тэлебачанне
11.00. Тыдзень планеты.
◆11.15. "Асуджаны на самоту". (Японія).
12.35. ТА "Рэха". 20 мінут рэдактара.
12.55. Дзейнасць яўрэйскай суполкі. Перадача з Віцебска.
* 13.55. "Мой маленькі поні".
14.25. Панарама Прыдняпроўя.
14.55. Алімпійскі сілуэт. Біятлон.
15.20. Брама. Права на права.
◆16.05. Фірма "Эмір" прадстаўляе."Выдатныя аўтамабілі свету". 1-я серыя.
16.35. "Нов і К"-топ-10.
17.35. Творчае маладзёжнае аб'яднанне "Крок". Студыя "Сэнс" у Лельчыцкім раёне; "Маветон".
19.20. Чэмпіянат Беларусі па спартыўных танцах. Фінал.
20.20. "Сямейныя вечары". Тэл.дак.фільм.
20.35. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.35. Пад купалам Сусвету.
21.45. Пяць хвілін на жарты.
◆21.50. "Зоркі на экране". "Кароткая гульня".
23.20. Чэмпіянат свету па мастацкай гімнастыцы.
23.45. НіКа.
24.00. "Каскад".
0.15. Відзьма-нявідзьма.

Канал "Астанкіна"
11.20. Сола.
11.50. Ахоўная грамата.
12.20. Дапамажы сабе сам.
13.00. Лёгкая атлетыка.
◆14.25. "Пэпі Доўгая панчоха".
14.55. Жыццё і палітыка.
15.25. "Ультра-сі". Хакей з мячом.
16.15. Марыя Калас. Успаміны.
17.00. "Эрмітаж".
17.30. Рэха тыдня.
18.00. Брэйн-рынг.
◆18.50. "Цудоўная пара". 2-я серыя.
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.35. Надвор'е.
◆20.45. "І мора раскажа..." 1-я серыя.
21.40. Музычнае надвор'е.
22.55. Апошні кінасеанс.

Канал "Расія"
11.00. "Востраў мёртвых". Дак.фільм.
12.30. Сігнальны экземпляр.
12.40. Сялянскае пытанне.
13.00, 19.00, 22.20. Вестки.
13.20. "Аляксандр Неўскі – цэль сусветная". Д\ф.
13.30. Тэлеконкурс юрыстаў.
14.30. Гранд-рэпартаж.
15.00. "Зоркі Амерыкі".
15.30. Фільм-прэм'ер.
15.45. Футбол без граніц.
16.40. Вечар Шатландскага тэлебачання.
◆16.45. "Сільвер". (Шатландыя).
17.15. "У іх будзе музыка". Д\ф.
18.15. Вуснамі дзіцяці.
18.45. Свята кожны дзень.
◆19.25. "Фатальная памылка". (Шатландыя).
21.00. "Конэры". Д\ф.
22.00. Рэпарцёр.
22.40. Аўтаімгненне.
22.45. Зоркі гавораць.
22.50. Спартыўная карусель.
22.55. Праграма "А".
◆23.55. "Тое, што ты павінен даць". (Шатландыя).
0.55. Праграма "А". Працяг.

6, нядзеля

Беларускае тэлебачанне
8.00. Раніца рэспублікі.
8.10. Пад купалам Сусвету.
8.20. Пяць хвілін на жарты.
8.25. Слова да чалавека.
8.55. Справы вайсковыя.
9.40. Урокі здароўя.
◆10.05. "Кароткая гульня".
11.35. MTV. Лепшыя хіты.
12.05. Аэробіка.
12.40. Латарэя аўтографаў.
13.20. Тэлеклуб "Гаў-гаў".
13.40. Кінаэкран-94. Люты.
14.45. АВС-клуб.
15.00. "Тры апельсіны".
15.45. Азбука для бацькоў.
16.15. Для дзяцей. Літарынка.
16.45. Лёс і творчасць Р.Кобеца.
17.25. "Гінес-шоу".
17.55. Ваўчок-шоу.
18.25. Запрашаем на вячоркі.
19.40. Студыя "Тэлесябрына".
20.00. Панарама.
20.35. Пад купалам Сусвету.
20.40. Калыханка.
21.00. Пяць хвілін на жарты.
◆21.10. "Доктар Паполь". (Францыя).
22.55. "Не забудзьце ўключыць тэлевізар".
23.05. Каралеўскае паляванне.
0.05. Гран-пры Рэспублікі Беларусь. Лёгкая атлетыка.

Канал "Астанкіна"
6.00, 14.00, 17.20, 24.00. Навіны.
6.20. Ранішняя размінка.
6.30. Тэлесерэнада.
7.00. Гадзіна сілы духу.
8.00. Без паўзы.
8.30. Раным-рана.
9.00. Палігон.
9.30. Спортлато.
9.45. Пакуль усе дома.
10.15. Ранішняя зорка.
11.05. Новае пакаленне... Поспех.
11.45. Пад знакам "пі".
12.30. Правінцыя.
* 13.00. "Піф і Геркулес".
13.10. "Падводная адысея каманды Кусто".
14.20. Міждзяржаўная тэлерадыёкампанія "Мір".
15.00. Клуб падарожнікаў.
* 15.50. "Кот Фелікс" і інш.
16.40. Панарама.
17.10. Тэлелоцыя.
17.35. Адкрыццё Ўсерасійскага конкурсу народнай песні.
19.00. Надвор'е.
19.05. КВЗ-94.
21.00. Нядзеля.
21.45. Спартыўны уік-энд.
22.00. Праменад у Марыінскім.
22.50. Аўта-шоу.
23.10. Вялікая прагулка.
* 23.45. Мультфільмы для дарослых.
0.20. Канцэрт.

Канал "Расія"
8.00. Добрай раніцы, Еўропа.
8.30. Вялікі хакей.
9.00. Студыя "Рост".
9.30. Казырная дама.
10.00. Аты-баты...
10.30. Кіпрас Мажэйка. Рэпартажы з "Малой Еўропы".
◆11.00. "Лістапад".
13.00, 19.00, 22.20. Вестки.
13.20. Не высечы...
13.35. Шэсць сотак.
13.55. Пушкін і лёсы рускай культуры.
14.25. Лепшыя гульні НБА.
15.20. Каробка перадач.
15.35. У свеце жывёл.
16.35. Кіно ў лютым.
* 16.55. "Гуфі і яго каманда" і інш.
17.45. Шпіянаж.
◆18.15. "Сем п'ес для чорна-белага кіно".
18.45. Свята кожны дзень.
◆19.25. "Фаварыты Месяца".
21.45. У Ксюшы.
22.40. Аўтаімгненне.
22.45. Зоркі гавораць.
22.50. Спартыўная карусель.
22.55. Піна Баўш і іншыя...

КІНААФІША МІНСКА

5 лютага

"МАСКВА": "Вайна ў небаскробе"ххх – 15.50,19.30. "Начныя вочы-3"ххх – 14.00,17.40. "Манашкі ў бягах" – 12,00(л), 21.20. Шоу-праграма "Парадыз" – 23.00 (толькі 5-га).

"КАСТРЫЧНІК": "Вайна ў небаскробе"ххх – 13.00 (6-га.), 16.40, 20.30. "Начныя вочы-3ххх – 14.40, 18.30. Чак Норыс у фільме "Наёмны забойца" (Хітмэн) – 16.40. Музычна-пацяшальная праграма – 21.30.

"АЎРОРА": "Даверлівы дракон" (д) – 10.00, 14.00. "Дзейнічай, Маня! (1,5 с.) – 11.50, 14.20, 16.40, 18.50, 21.00. "Сямейства Дракулы"ххх – 12.10, 17.40, 19.20, 21.10. "Асабістае жыццё каралевы" – 16.00 (5-га бясплатн. сеанс, 6-га – л.).

"БЯРЭСЦЕ": "Пераступіўшы мяжу"хх – 12.00, 16.00, 19.30. "У ложку з ворагам"ххх – 14.00, 17.40, 21.10. "Няма куды больш бегчы" – 13.00, 16.40, 20.30. "Вар'яцкі пляж" – 11.30, 15.00, 18.30.

"ВІЛЬНЮС": "Агенты КДБ таксама ўлюбляюцца"ххх – 16.50. "Сямейства Дракулы"ххх – 12.20 (6-га л.), 15.30, 20.10. "Мая мачаха іншапланецянка" (1,5 с.) – 13.40, 18.20, 21.30. Відэазала: 13.10, 15.15, 17.20, 19.25, 21.30.

"ДРУЖБА": "Сямейства Дракулы"ххх – 12.00, 15.20 (6-га л.), 18.20. "Мая мачаха – іншапланецянка" (1,5 с.) – 13.20. "Клас 1999"ххх – 16.40, 19.40. Інфармацыйна-пацяшальная праграма – 19.30. Відэабар працуе з 17.00.

"ПЕРАМОГА": "Міс Катастрофа" – 10.00, 15.10. "Няма куды больш бегчы" – 13.30, 18.30, 20.20. "Золата"ххх – 11.50, 17.00. Інфармацыйна-пацяшальная праграма – 21.00. Відэазала: "Парк юрскага перыяду" – 10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00

"САЛЮТ": "Начныя вочы-3" – 11.30, 14.50, 18.10, 21.30. "Вайна ў небаскробе"ххх – 10.00, 13.20, 16.40, 20.00.

"СУЧАСНІК": "Школа сцюардэс" – 12.40, 14.20. "Японская лэдзі Чатэрлей"хххх – 16.00, 17.40, 19.20, 21.00.

"БЕЛАРУСЬ": "Паўночная гарачыня"ххх – 11.00, 12.30, 16.30, 19.40. "Паляўнічыя на монстраў" – 14.20, 18.20, 21.30. "Сэрцы трох-2" (2 с.) – 15.10, 19.00. "Сямейства Дракулы"ххх – 11.10, 13.50, 17.40, 21.20. Інфармацыйна-пацяшальная праграма – 20.30.

"МІР": "Прадказанне" (1,5 с.) – 13.00, 17.00, 20.50. "Пераступіўшы мяжу"хх – 11.00, 15.00, 19.00. "У ложку з ворагам"ххх – 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00. Відэазала: "Мой кузен Віні" – 14.30, 16.30, 18.30.

"КІЕЎ": "Ніндзя правіцеля" – 13.00. "Паўночная гарачыня" ххх – 15.00, 20.00. "Калігула" (2 с.)хххх – 17.00.

"КАМСАМОЛЕЦ": "Ну, пачакай! (вып.1-8, д) – 10.40. "У ложку з ворагам" ххх – 12.00, 16.30, 20.30. "Пераступіўшы мяжу"хх – 11.00, 13.00, 17.00, 20.50. "Дзейнічай, Маня!" (1,5 с) – 15.00, 18.40. Зала індыйскага фільма: " Расплата за злачынства" (2 с.) – 13.40, 18.00.

(д) — дзіцячы сеанс;
*** — дзеці да 16 гадоў дапускаюцца ў суправаджэнні бацькоў;*
**** — дзеці да 16 гадоў не дапускаюцца;*
***** — дарослым з 18 гадоў;*
(л) — ільготны сеанс (скідка на 50 працэнтаў ад кошту білета);
(н) — начны сеанс (кошт білета на 30 працэнтаў вышэйшы).

ХАТНІ ЭКРАН

7, панядзелак

Беларускае тэлебачанне
16.20. Каралеўскае паляванне.
17.20. ТБ – школе. Прыродазнаўства. Белавежская пушча.
17.40. Студыя "Тэлесябрына".
18.10. Абласныя навіны (Брэст).
18.25. Навіны Бі-бі-сі.
19.00. Аэробіка.
19.35. Да 80-годдзя А.Куляшова.
20.35. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.35. Пад купалам Сусвету.
21.45. Надвор'е.
21.55. Пяць хвілін на жарты.
22.00. Кантакт.
22.05. Актуальнае інтэрв'ю.
22.35. Спартыўны тэлекур'ер.
22.55. Кампазітар і дырыжор Марк Блёз.
0.45. Тэлевізійны арт-клуб.

Канал "Астанкіна"
5.00, 8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 20.00, 24.00. Навіны.
8.20. Паглядзі, паслухай...
◆8.40. "Дробязі жыцця".
9.10. Таленты Расіі.
9.35. Тэма.
10.20. Зорная гадзіна.
11.20. Гол.
14.25. Прадпрымальнік.
* 15.20. "Цудоўныя лекі".
15.30. Новыя імёны.
16.10. Зорная гадзіна.
16.50. Тэхнадром.
17.30. Гол.
18.00. Дакументы і лёсы.
18.10. Надвор'е.
18.15. За радком пратакола.
◆18.25. "Дробязі жыцця".
18.55. Мы. Праграма У.Познера.
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.35. Надвор'е.
20.45. М.Булгакаў. "Кабала святошаў". Спектакль.
23.20. Спявае А.Галіч.
* 23.50. Мультфільмы для дарослых.
0.20. Прэс-экспрэс.

Канал "Расія"
6.00, 13.00, 19.00, 22.20. Вестки.
* 7.50. "Кот у каўпаку".
8.00. Навіны Эй-бі-сі.
8.30. Вуснамі дзіцяці.
9.00. "Слова пра Льва Талстога".
10.00. Зваротны адрас.
10.30. Новая лінія.
◆11.00. "Агні вялікага горада".
12.25. Кіно ў лютым.
12.40 Сялянскае пытанне.
◆13.25. "Небыліца".
14.55. Тэлегазета.
15.00. Бізнес у Расіі.
15.30. Там-там навіны.
15.45. Памяці У.Высоцкага.
16.15. "На шляху да рынку".
16.50. Выратаванне 911.
17.45. Руская віза.
18.15. Абракадабра.
18.45. Свята кожны дзень.
19.25. Падрабязнасці.
◆19.40. "Кароль трэф".
20.40. У свеце аўта- і матаспорту.
21.15. Момант ісціны.
22.10. Ніхто не забыты.
22.40. Аўтаімгненне.
22.45. Зоркі гавораць.
22.50. Спартыўная карусель.
22.55. Скрыпач Ю.Брагінскі.

Санкт-Пецярбург
8.05. Тэатральная правінцыя.
9.05. Нямецкая хваля.
9.35. Кідайка.
* 10.15. "Шкоднік".
10.30. Хуткая дапамога.
11.00. Тэледоктар.
11.15. Без назвы.
11.30. Інфарм-ТБ.
11.40. Камертон.
12.25, 14.25, 18.05, 20.45, 0.05. Музычны момант.
◆12.30. "Ашык-Кер[illegible]б".
13.55. Іграе аркестр імя М.П.Осіпава.
14.30. Інфарм-ТБ.
14.40. Фільм-канцэрт.
15.40. Дамашні ўрок.
16.00. "Аляксандр Неўскі". Д\ф.
17.00. Адкрываю для сябе Расію.
17.30. Чалавек на Зямлі.
18.10. Вялікі фестываль.
18.30. Інфарм-ТБ.
18.55. Вынікі ХХ стагоддзя.
19.35. Надвор'е-шоу.
19.40. Спорт, спорт, спорт...
20.00. Сёння.
20.40. Тэлемагазін.
◆20.55. "Паласатыя рэйс".
22.25. Па-дэ-дэ з балета "Баядэрка".
22.35. Ваш стыль.
22.45. Інфарм-ТБ.
23.05. Незвычайная экскурсія.

8, аўторак

Беларускае тэлебачанне
8.00. Раніца рэспублікі.
8.10. Пад купалам Сусвету.
8.20. Надвор'е.
8.30. Пяць хвілін на жарты.
8.35. Спартыўны тэлекур'ер.
9.00. ТБ–школе. Прыродазнаўства. Белавежская пушча.
9.20. Дак.фільм.
10.40. "Выдатныя аўтамабілі свету".
11.10. Дзяржаўны канцэртны аркестр запрашае...
11.45. Студыя "Тэлесябрына".
12.45. Тэлеклуб "Гаў-гаў".
13.05. "Дарога". Д\ф.
13.30. Навіны.
13.40. Дзелавая хроніка.
◆13.50. "Сувенір для пракурора".
15.20. "Адзіны свет, адзіная эканоміка". Д\ф.
15.55. "Нов і К"-топ-10.
16.55. ТБ–школе. Вершы М.Багдановіча.
17.25. Закон і мы.
18.00. Дзелавая хроніка.
18.10. Абласныя навіны (Віцебск).
18.25. Навіны Бі-бі-сі.
19.00. Крымінальная хроніка.
19.20. Эканамічная хваля. Прамая лінія.
20.05. "І не пакіну цябе..."
20.30. Кантакт.
20.35. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.35. Пад купалам Сусвету.
21.45. Пяць хвілін на жарты.
21.50. Надвор'е.
22.00. На сесіі ВС Рэспублікі Беларусь.
◆Пасля заканчэння – "Ніхто, акрамя цябе".
Музычная праграма.

Канал "Астанкіна"
5.00, 8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 20.00, 24.00. Навіны.
8.20. Вясёлыя ноткі.
◆8.40. "Проста Марыя".
9.35. Спявае Мікалай Васільеў.
10.10. Рок-урок.
10.40. Прэс-экспрэс.
◆11.20. "Дзіўныя дарослыя".
12.35. Эльдарада.
◆13.00. "Гарачаў і іншыя".
14.25. Прадпрымальнік.
15.10. Справа.
◆15.20. "Мая сям'я і іншая жывёла".
15.50. Чароўны свет ці Сінема.
16.10. Рок-урок.
16.50. Азбука ўласніка.
17.25. Міжнародная праграма.
17.50. Дакументы і лёсы.
18.00. Надвор'е.
◆18.05. "Проста Марыя".
18.55. Тэма.
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.35. Надвор'е.
◆20.45. "Крадзеж". У перапынку (22.00.) – Бамонд.
23.30. Начное жыццё гарадоў свету. Варадэра.
0.20. Прэс-экспрэс.

Канал "Расія"
6.00, 13.00, 19.00, 22.20. Вестки.
* 7.50. "Гэта яшчэ што такое?"
8.00. Сусветныя навіны Эй-бі-сі.
8.30. Добрай раніцы.
◆11.05. "Печкі-лавачкі".
12.40. Сялянскае пытанне.
◆13.25. "Камуніст".
15.15. Паралелі.
15.30. Там-там навіны.
15.45. Студыя "Рост".
16.15. Новая лінія.
17.00. Казкі для бацькоў.
17.30. Не быць дыназаўрам.
17.45. Прасцей простага.
18.45. Свята кожны дзень.
19.25. Падрабязнасці.
◆19.40. "Санта-Барбара".
20.30. Балета свет чароўны.
21.35. Бясшумныя лідэры.
22.05. Экран крымінальных паведамленняў.
22.40. Аўтаімгненне.
22.45. Зоркі гавораць.
22.50. Спартыўная карусель.
22.55. Панове-таварышы.
23.10. Жывая афіша.
23.35. Фестываль "Проста сябры".

Санкт-Пецярбург
8.10. Літаратурна-мастацкая праграма.
9.10. Нямецкая хваля.
9.40. Цыркавая праграма.
10.00. Рознакаляровы сабака.
* 10.15. "Малюнкі падаўнейшаму".
10.30. Хуткая дапамога.
11.00. Канцэрт па заяўках.
11.30. Інфарм-ТБ.
11.40. Чалавек на Зямлі.
12.10, 14.25, 18.05, 20.45, 0.05. Музычны момант.
◆12.15. "Дамскі кравец".
* 13.40. "Верашок" і інш.
14.30. Інфарм-ТБ.
14.40. Новыя часы.
15.10. О-ля-ля!
15.45. Дамашні ўрок.
* 16.15. "Пад адным дахам".
16.30. Тры колы, фаліянт і іншыя...
16.50. Залаты павучок.
17.30. Новы Пецярбург.
18.10. Вялікі фестываль.
18.30. Інфарм-ТБ.
18.55. Музычныя партрэты.
19.40. Спорт, спорт, спорт...
20.00. Сёння.
20.40. Тэлемагазін.
◆20.55. "На парозе ночы".
21.45. Блеф-клуб.
* 21.25. "Гэта што яшчэ такое".
22.35. Ваш стыль.
22.45. Інфарм-ТБ.
23.05. Сам-насам з музыкай.
23.35. Еўрапейскі калейдаскоп.

9, серада

Беларускае тэлебачанне
8.00. Раніца рэспублікі.
8.10. Пад купалам Сусвету.
8.20. Надвор'е.
8.30. Пяць хвілін на жарты.
8.35. Фільм-канцэрт.
9.00. "Цвяток радзімы васілька". Вершы М.Багдановіча.
◆9.30. "Ніхто, акрамя цябе".
10.15. Тэлевізійны Дом кіно.
11.10. "Маёнтак Раговерэ". Кінанарыс.
11.20. Аэробіка.
11.55. Творчы партрэт Я.Чамадурава.
13.05. Міжнародная праграма.
13.30. Навіны.
◆13.40. "Дом, у якім я жыву".
* 15.15. "Куфэрак" і інш.
15.40. Відзьма-нявідзьма.
16.40. Дзіцячая філармонія г.Ліды.
* 17.05. "Верашок" і інш.
17.35. Старадаўнія рамансы.
18.10. Абласныя навіны (Гомель).
18.25. Навіны Бі-бі-сі.
19.00. "Пяць зорак".
20.00. Сустрэча ў Савеце Міністраў Беларусі з алімпійскай зборнай рэспублікі.
20.25. Дарунак "Тэлесябрыны".
20.30. Кантакт.
20.35. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.35. Пад купалам Сусвету.
21.45. Пяць хвілін на жарты.
21.50. Надвор'е.
22.00. На сесіі ВС Рэспублікі Беларусь.
◆Пасля заканчэння: "Ніхто, акрамя цябе".
"Аб'ектыў-тэатр" на Міжнародным фестывалі ў Карлсруэ.

Канал "Астанкіна"
5.00, 8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 20.00, 24.00. Навіны.
◆8.40. "Проста Марыя".
9.30. Клуб падарожнікаў.
10.20. Джэм.
10.50. Прэс-экспрэс.
◆11.20. "Першае каханне".
12.35. Творчасць народаў свету.
◆13.05. "Гарачаў і іншыя".
13.35. Роздумы аб паэме А.С.Пушкіна "Медны коннік".
14.25. Прадпрымальнік.
* 15.20. "Хітрыкі Рамзеса".
15.50. Джэм.
16.20. Клуб-700.
16.50. Загадка СБ.
17.35. Тэлерадыёкампанія "Мір".
17.50. Надвор'е.
◆18.00. "Проста Марыя".
18.45. Праграма У.Малчанава.
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.35. Надвор'е.
20.45. Песня-94.
◆21.40. "Вяселле ў Малінаўцы".
23.30. Белае і чорнае.
0.20. Прэс-экспрэс.
0.30. MTV.

Канал "Расія"
6.00, 13.00, 19.00, 22.20. Вестки.
* 7.50. "Пеўнік і курачка".
8.00. Сусветныя навіны Эй-бі-сі.
8.30. Момант ісціны.
9.25. П.Чайкоўскі. Музыка буйным планам.
10.10. Новая лінія.
◆11.00. "Санта-Барбара".
11.50. "К-2" прадстаўляе.
12.40. Сялянскае пытанне.
◆13.25. "Ганна Карэніна". 1-я серыя.
14.40. Канцэрт.
14.55. Тэлегазета.
15.00. Рэтра-шлягер.
15.30. Там-там навіны.
15.45. Студыя "Рост".
16.15. Новая лінія.
17.00. Гаспадар.
17.30. "Жанчыны свету".
18.00. "Час, назад". В.Меерхольд.
18.45. Свята кожны дзень.
19.25. Падрабязнасці.
◆19.35. "Санта-Барбара".
20.25. L-клуб.
21.15. Праграма Сі-бі-эс і РТБ.
22.40. Аўтаімгненне.
22.45. Зоркі гавораць.
22.50. Спартыўная карусель.
22.55. З залы Вярхоўнага суда РФ.
23.10. Экран крымінальных паведамленняў.
23.20. Цішыня № 9.

Санкт-Пецярбург
◆7.05. "На парозе ночы".
8.00. "Горад, дзе не чуваць песень".
8.30. Музычныя партрэты.
9.10. Нямецкая хваля.
9.40. Тры колы, фаліянт і іншыя...
* 10.00. "Нябесны дар" і інш.
10.20. Тэлемагазін.
10.30. Хуткая дапамога.
11.00. "Сярэбраная ніць".
11.30. Інфарм-ТБ.
11.40. "Пскоў". Д\ф.
12.00, 14.25, 18.05, 20.45, 0.15. Музычны момант.
◆12.05. "Навальніца".
13.35. "Я, Уладзіслаў Ардзінба".
* 14.05. "Добрая казка".
14.30. Інфарм-ТБ.
14.40. Сам-насам з музыкай.
15.10. А.С.Пушкін. "Медны коннік".
◆15.45. "Скарб на дне возера".
17.00. Ваша справа.
18.10. Вялікі фестываль.
18.30. Інфарм-ТБ.
18.55. Усё пра "Гермеса".
19.40. Спорт, спорт, спорт...
20.00. Сёння.
20.40. Тэлемагазін.
◆20.55. "Дыспут у Вальядалідзе".
* 22.25. Мультфільм для дарослых.
22.35. Ваш стыль.
22.45. Інфарм-ТБ.
23.05. Спявае Сафія Ратару.

10, чацвер

Беларускае тэлебачанне
8.00. Раніца рэспублікі.
8.10. Складчына.
8.30. Пад купалам Сусвету.
8.40. Надвор'е.
8.50. Пяць хвілін на жарты.
8.55. Фільм-канцэрт.
◆9.25. "Ніхто, акрамя цябе".
10.15. Тэленарыс.
10.45. Зінаіда Мажэйка. "Крывыя вечары".
11.30. "Канцэрт-вальс".
12.05. "Успаміны Барыса Пастэрнака". Д\ф.
13.30. Навіны.
◆13.40. "Сад жаданняў".
15.15. Фільм-канцэрт.
15.45. Іван Мележ і яго раман "Людзі на балоце".
* 16.15. "Аліса ў Краіне цудаў".
16.45. "Папараць-кветка". Шоў-вікторына.
17.50. Складчына.
18.10. Абласныя навіны (Гродна).
18.25. Навіны Бі-бі-сі.
19.00. Зачытайце маё пісьмо...
19.05. Роднае слова.
19.35. Сустрэча з дырэктарам Магілёўскага аўтазавода А.А.Бунасам.
20.00. Новыя вершы У.Марука.
20.15. Пазіцыя ўрада.
20.30. Кантакт.
20.35. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.35. Пад купалам Сусвету.
21.45. Пяць хвілін на жарты.
21.50. Надвор'е.
22.00. На сесіі ВС Рэспублікі Беларусь.
Пасля заканчэння –
◆"Ніхто, акрамя цябе".
"Аб'ектыў-тэатр" на Міжнародным фестывалі ў Карлсруэ.

Канал "Астанкіна"
5.00, 8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 20.00, 24.00. Навіны.
8.20. "Купанне бабулі". Падарожжа ў часе.
◆8.40. "Проста Марыя".
9.30. Канцэрт хору імя М.Пятніцкага.
10.00. "Гарадскі эцюд". Д\ф.
10.10. ...Да 16 і старэйшым.
10.50. Прэс-экспрэс.
◆11.20. "Фантазія".
12.30. На шляху да Уэмблі.
◆13.30. "Гарачаў і іншыя".
14.25. Прадпрымальнік.
* 15.20. "Хітрыкі Рамзеса".
15.45. Канцэрт анамбля "Казацкая вольніца".
16.10. ...Да 16 і старэйшым.
16.50. Тэхнадром.
17.25. Лабірынт.
17.50. Дакументы і лёсы.
18.00. Надвор'е.
◆18.05. "Проста Марыя".
19.00. Федэрыка Феліні.
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.35. Надвор'е.
20.45. Лато "Мільён".
◆21.25. "Твін Пікс".
22.20. Тэлешоу "50 х 50".
23.35. Аўта-шоу.
0.20. Прэс-экспрэс.
0.30. На шляху да Уэмблі.

Канал "Расія"
6.00, 13.00, 19.00, 22.20. Вестки.
8.00. Навіны Эй-бі-сі.
8.30. Новая лінія.
9.10. А.С.Пушкін. "Яўгеній Анегін".
9.50. "Блакітны агеньчык" на Шабалаўцы.
◆11.50. "Санта-Барбара".
12.40. Сялянскае пытанне.
◆13.25. "Ганна Карэніна". 2-я серыя.
14.30. "Гарадок". Пацяшальная праграма.
14.55. Паралелі.
15.10. Там-там навіны.
15.25. Студыя "Рост".
15.55. Новая лінія.
16.40. Будні.
17.25. Айчына мая.
17.55. Я – лідэр.
18.15. Сам сабе рэжысёр.
18.45. Свята кожны дзень.
19.25. Падрабязнасці.
◆19.35. "Санта-Барбара".
20.30. Экспацэнтр прадстаўляе.
20.35. Навагодні атракцыён-94.
22.40. Аўтаімгненне.
22.45. Зоркі гавораць.
22.50. Спартыўная карусель.
22.55. Навагодні атракцыён-94.

Санкт-Пецярбург
* 8.05. "Мой любімы час".
9.15. Нямецкая хваля.
9.45. Залаты павучок.
10.30. Хуткая дапамога.
11.00. Фільм-канцэрт.
11.30. Інфарм-ТБ.
11.40. "Фантазія". Музфільм.
12.00. "Маналог пра Пушкіна". Д\ф.
12.50. "Вскую прискорбно". Д\ф.
13.00. Памяці паэта прысвячаецца...
14.30. Інфарм-ТБ.
14.40. Дамашні ўрок.
15.10. Пакінь цікаўнасць натоўпу...
15.50. Г.Свірыдаў. "Мяцеліца".
16.25. Адказы на пісьмы.
17.15. "Кінаўспаміны. Спадчына". Д\ф.
18.05, 20.45, 1.25. Музычны момант.
18.10. Вялікі фестываль.
18.30. Інфарм-ТБ.
18.55. Гістарычны альманах.
19.40. Спорт, спорт, спорт...
20.00. Сёння.
20.40. Тэлемагазін.
◆20.50. "На парозе ночы".
21.40. Без назвы.
21.55. Вячэрні звон.
22.40. Ваш стыль.
22.45. Інфарм-ТБ.
23.05. Вячэрні звон.
0.05. "У зімовую ноч".

11, пятніца

Беларускае тэлебачанне
8.00. Раніца рэспублікі.
8.10. Пад купалам Сусвету.
8.20. Надвор'е.
8.30. Пяць хвілін на жарты.
8.35. Фільм-канцэрт.
9.00. І.Мележ і раман "Людзі на балоце".
◆9.30. "Ніхто, акрамя цябе".
10.15. Пяць зорак.
11.15. Тэленарыс.
12.20. Пазіцыя ўрада.
12.35. "Баль Аляксандра Малініна".
13.00. Навіны.
13.40. Дзелавая хроніка.
◆13.50. "Прынц-прывід".
15.10. "Я ўбачыў звера". Д/ф.
16.15. Фестываль-конкурс імя Агінскага ў Смаргоні.
17.15. Вёска і людзі.
18.00. Дзелавая хроніка.
18.10. Абласныя навіны (Магілёў).
18.25. Навіны Бі-бі-сі.
19.00. Аб'яднанне "Віцебскдрэў".
19.30. Беларускія музычныя вестки.
19.50. Рок-айленд.
20.20. У добры шлях, Алімпіяда!
20.35. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.35. Пад купалам Сусвету.
21.45. Пяць хвілін на жарты.
21.50. Надвор'е.
22.00. На сесіі ВС Рэспублікі Беларусь.Пасля заканчэння:
◆"Ніхто, акрамя цябе".
◆"Сезар і Разалі" (Францыя).

Канал "Астанкіна"
5.00, 8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 20.00, 24.00. Навіны.
* 7.45. Мультфільм.
◆8.20. "Пакуль б'е гадзіннік".
9.50. Канцэрт.
10.20. Амерыка з М.Таратутам.
10.50. Прэс-экспрэс.
11.20. "Гутаркі пры ясным месяцы".Спектакль.
13.25. Кінафестываль "Год карэнных народаў свету".
14.25. Прадпрымальнік.
14.55. Бізнес-клас.
15.10. Народныя мелодыі.
◆15.20. "Пакуль б'е гадзіннік".
16.50. Азбука ўласніка.
17.25. Навіны культуры.
17.40. Чалавек і закон.
18.10. Надвор'е.
18.15. Амерыка з М.Таратутам.
18.45. Поле цудаў.
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.35. Надвор'е.
20.45. "Твін Пікс".
21.45. Чалавек тыдня.
22.05. Пасля прэм'еры. П.Штайн.
22.35. Акадэмія. Забаўляльная праграма.
23.05. Музагляд.
23.45. Праграма "Х".
0.20. Прэс-экспрэс.
0.30. Пляцоўка агляду. Сяргей Крылоў.

Канал "Расія"
6.00, 13.00, 19.00, 22.20. Вестки.
6.20. Патрабуюцца... патрабуюцца...
6.30. Формула-730.
7.00. Не быць дыназаўрам.
7.20. Час дзелавых людзей.
7.50. Паехалі.
8.00. Навіны Эй-бі-сі.
8.30. "Настальжы" –музыка ўсіх пакаленняў.
9.20. А.С.Пушкін. "Яўгеній Анегін".
9.50. Зваротны адрас.
10.20. Новая лінія.
◆10.50. "Санта-Барбара".
11.40. Тэлевізійны тэатр Расіі. Ж.Сімянон. "Да самай сутнасці". Частка 1-я.
12.35. Тэлегазета.
12.40. Сялянскае пытанне.
13.25. Ж.Сімянон. "Да самай сутнасці". Частка 2-я.
14.20. Непазнаны Сусвет.
14.50. Бізнес у Расіі.
15.20. Там-там навіны.
15.35. Іран: мінулае, сённяшняе і будучае.
16.05. Новая лінія.
◆16.50. "Нявеста Бігудзі". 1-я серыя.
17.45. "Дзяржаўны герб Расіі". Д/ф.
18.15. Пушкін і лёсы рускай культуры.
18.45. Свята кожны дзень.
19.25. Падрабязнасці.
◆19.35. "Шпацыр на эшафоце".
21.05. "К-2" прадстаўляе.
* 22.05. Мультфільм для дарослых.
22.40. Аўтаімгненне.
22.45. Зоркі гавораць.
22.50. Спартыўная карусель.
◆22.55. "Іван Грозны". 1-я серыя.

Санкт-Пецярбург
* 6.35. Мультфільм.
6.45. Інфарм-ТБ.
7.05. "На парозе ночы".
8.00. Спявае Сафія Ратару.
9.10. Нямецкая хваля.
9.40. Адказы на пісьмы.
10.30. Хуткая дапамога.
11.00. "Растоў Вялікі". Д/ф.
11.15. Без назвы.
11.30. Інфарм-ТБ.
11.40. "Канал Грыбаедава, дом 9". Д/ф.
12.00, 14.25, 18.05, 20.45, 1.45 Музычны момант.
◆12.05. "Паласатыя рэйс".
13.35. "Малітва Бадхісатвы". Д/ф.
14.30. Інфарм-ТБ.
14.40. Адкрываю для сябе Расію.
15.10. Падарожжа па Усходзе.
15.30. "Віталь Біянкі". Д/ф.
* 16.30. "Мураве[illegible]ка Ціпа".
16.40. Крыжыкі-нулікі.
17.20. Кірмаш вакансій.
17.35. "Эстонія: вецер перамен". Перадача 1-я.
18.10. Вялікі фестываль.
18.30. Інфарм-ТБ.
18.50. "Пятае вымярэнне". Паводле М.Булгакава.
19.40. Спорт, спорт, спорт...
20.00. Сёння.
20.40. Тэлемагазін.
20.50. Хранограф.
21.50. Уік-энд.
22.35. Ваш стыль.
22.45. Інфарм-ТБ.
◆23.05. "Грахі Гарольда Дзідлбока" (ЗША).
0.40– 1.50. "Званая вячэра". Спектакль.

12, субота

Беларускае тэлебачанне
8.00. Раніца рэспублікі.
8.10. Пад купалам Сусвету.
8.20. Пяць хвілін на жарты.
8.25. Надвор'е.
* 8.35. "Мама для маманцяняці".
◆8.45. "Ніхто, акрамя цябе".
9.30. Здароўе.
10.00. Паказвае Брэст.
11.00. Тыдзень планеты.
◆11.15. "Сезар і Разалі" (Францыя).
13.05. "Усе мы родам з дзяцінства".
13.35. "Паэтычная гасцёўня". С.Грахоўскі.
* 14.05. "Мой маленькі поні".
14.35. Як чытаць Біблію.
◆15.05. "Лясная быль" (1928 г.). Уступнае слова А.В.Красінскага.
16.15. Шляхі вырашэння жыллёвай праграмы.
* 17.00. "Ласяня".
17.10. Ансамбль "Бяседа".
17.35. "Выдатныя аўтамабілі свету".2-я серыя.
18.05. "Крок"
19.35. "Нов і К"-топ-10.
20.35. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.35. Пад купалам Сусвету.
21.45. Пяць хвілін на жарты.
◆21.50. "Апошняя восень". 1-я серыя.
23.20. НіКа.
23.35. "Каскад".
23.50. Відзьма-нявідзьма.
0.50. Баскетбол. РТІ (Мінск) – ЦСКА (Масква).

Канал "Астанкіна"
6.00, 20.00, 24.00. Навіны.
6.25. Ранішняя размінка.
* 6.35. Мультфільм.
6.45. Суботняя раніца дзелавога чалавека.
7.30. Выступае ансамбль "Майдан".
8.00. "Марафон-15" прадстаўляе...
8.30. Тэлерадыёкампанія "Мір".
9.55. Ранішняя пошта.
10.25. Смак.
10.40. Медыцына для цябе.
11.15. "Начавала хмарка залатая". А.Прыстаўкін.
11.55. Экстра-НЛА.
12.25. Жыццё і палітыка.
12.55. Алімпійскія гульні. Хакей. Зборная Фінляндыі – зборная Чэхіі.
◆15.30. "Пэпі Доўгая панчоха".
16.00. Міжнародны тэлефестываль дызайнераў і мастакоў-мадэльераў.
16.15. У свеце жывёл.
16.55. Урачыстае адкрыццё XVII зімніх Алімпійскіх гульняў.
19.05. Каханне з першага погляду.
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.35. Надвор'е.
◆20.45. "Цудоўная пара".
21.35. Мініяцюра.
◆21.50. "І мора раскажа". 2-я серыя.
22.50. Творчы вечар Т.Гвердцытэлі.
0.20. Расказвае Вадзім Казачэнка.

Канал "Расія"
8.00. Мегаполіс.
8.30. Наш сад.
9.00. Студыя "Рост".
9.30. Пілігрым.
10.15. Як жыць будзем?
◆11.00. "Камісар".
13.00, 19.00, 22.20. Вестки.
13.20. Сялянскае пытанне.
13.40. Тэлеэрудыт.
13.45. Пігмаліён.
14.15. Уваход з двара.
15.00. Чорнае і белае.
15.30. Залатая шпора.
16.00. Футбол без граніц.
16.55. Фільм-прэм'ер.
17.10. Тэлеэрудыт.
17.15. Д/ф "Расія маладая".
18.10. Экспацэнтр прадстаўляе.
18.15. Вуснамі дзіцяці.
18.45. Свята кожны дзень.
19.25. На XVII зімніх Алімпійскіх гульнях. Хакей. Расія – Нарвегія.
22.00. Рэпарцёр.
22.40. Аўтаімгненне.
22.45. Зоркі гавораць.
22.50. Праграма "А".
◆23.50. "Іван Грозны". 2-я серыя.

Санкт-Пецярбург
7.00. Інфарм-ТБ.
* 7.20. "Мураве[illegible]ка Ціпа".
◆7.30. "Грахі Гарольда Дзідлбока".
9.10. Нямецкая хваля.
9.40. "Трава забыцця". Д/ф.
10.15. "Падарожжа па Усходзе".
10.30. Хуткая дапамога.
11.00. Канцэрт па заяўках.
11.30. Тэледоктар.
◆11.45. "Дзікі сабака Дзінга".
13.25. "Вяртанне".
14.00. "Сярэбраная ніць".
14.30. Дзецям пра зверанят.
14.50. Тэатр звяроў імя У.Дурава.
15.15. Па сакрэту ўсяму свету.
15.25. Храм.
16.10. "Пікавая дама". Опера П.І.Чайкоўскага.
17.30. Спартыўны агляд.
18.05 Дарожныя прыгоды.
18.10. Вялікі фестываль.
18.30. Інфарм-ТБ.
18.55. Камертон.
19.40. Экспрэс-кіно.
20.00. Надоечы.
20.40. Ваш стыль.
◆20.45. "На парозе ночы".
◆21.35.–0.35. "Дзядзька Ваня".
У перапынку (22.55) – Інфарм-ТБ.

13, нядзеля

Беларускае тэлебачанне
8.00. Раніца рэспублікі.
8.10. Пад купалам Сусвету.
8.20. Пяць хвілін на жарты.
8.25. Слова да чалавека.
◆8.55. "Апошняя восень". 1-я серыя.
10.25. Белыя і чорныя.
10.55. Аэробіка.
11.30. АВС-клуб.
11.45. Асілак.
12.45. MTV. Лепшыя хіты.
13.15. Міжнародны фестываль спартыўных танцаў.
14.05. Ці быць новым тэхналогіям на Беларусі?
14.50. Гран-пры праграмы "Фаварыт-шоу".
15.00. "Тры апельсіны".
15.30. Беларусы ў Амерыцы.
16.10. "Тэлебом" – баль.
17.15. Паміж намі, жанчынамі...
18.00. "Гінес-шоу".
18.30. Тэлефестываль заходнепалескай песні.
19.40. Студыя "Тэлесябрына".
20.00 Панарама.
20.35. Пад купалам Сусвету.
20.40. Калыханка.
21.00. Пяць хвілін на жарты.
◆21.10. "Мужчынская справа" (Францыя).
22.50. "Не забудзьцеся ўключыць тэлевізар".
23.00. Каралеўскае паляванне.

Канал "Астанкіна"
6.00, 14.00, 17.30, 24.00. Навіны.
6.20. Ранішняя размінка.
6.30. Тэлесерэнада.
7.00. Гадзіна сілы духу.
8.00. Арт-кур'ер.
8.30. Раным-рана.
9.00. Палігон.
9.30. Тыраж "Спортлато".
9.45. Пакуль усе дома.
10.15. Ранішняя зорка.
11.05. Марафон-15.
11.45. Клуб падарожнікаў.
12.30. Правінцыя.
* 13.00. "Піф і Геркулес".
13.10. "Падводная адысея каманды Кусто".
14.20. Дыялог у прамым эфіры.
15.00. Алімпійскія гульні. Санны спорт. Двойкі. Мужчыны.
* 15.45. "Кот Фелікс". і інш.
16.35. Жывое дрэва рамёстваў.
16.40. Панарама.
17.20. Тэлелоцыя.
17.45. Канцэрт.
19.15. Надвор'е.
◆19.20. "Тарцюф".
21.00. Нядзеля.
21.45. Алімпійскія гульні. Канькабежны спорт. 5000 м. Мужчыны.
22.45. Вакзал мары.
* 23.30. Мультфільм для дарослых.
23.40. Дзённік Алімпіяды.
0.20. Алімпійскія гульні. Хакей. Зборная Швецыі– зборная Славакіі. 3-ці перыяд.

Канал "Расія"
8.00. Добрай раніцы. "Снеданне для чэмпіёнаў".
8.30. Вялікі хакей.
9.00. Студыя "Рост".
9.30. Здароўе.
10.00. Аты-баты...
10.30. Сялянскае пытанне.
10.50. На XVII зімніх Алімпійскіх гульнях.
13.00, 19.00, 22.00 Вестки.
13.20. Не высечы...
13.35. А.Салжаніцын. "Я абяцаю ніколі не здрадзіць ісціне".
14.20. Ізабэль.
15.05. Лепшыя гульні НБА.
16.00. Белая варона.
* 16.50. "Гуфі і яго каманда", "Чорны плашч".
17.45. Шпіянаж.
18.15. У Ксюшы.
18.45. Свята кожны дзень.
◆19.25. "Сляпая справядлівасць".
21.10. Алімпійскі кур'ер.
21.40. Каробка перадач.
22.20. Аўтаімгненне.
22.25. Зоркі гавораць.
22.30. Алімпійскія гульні. Фігурнае катанне.

Санкт-Пецярбург
7.00. "Гаючае слова"
◆7.30. "На парозе ночы".
8.20. Уік-энд.
9.10. Экспрэс-кіно.
9.25. "Музыка ў стылі рок".
9.55. Новыя часы.
10.30. Хуткая дапамога.
11.00. Нядзельны лабірынт.
11.10. Мастацтва і грыбы.
11.30. Дзед Мароз з тэлебачання.
11.50. Наваселле ў тэатры.
12.15. "Аўроры" – 80 гадоў.
12.30. Ваенкамат. Прызыўнікі.
12.45. Мужчыны-настаўнікі.
◆13.05. "Галка".
14.30. Залаты ключ.
14.40. Казка за казкай.
15.05. Фільмаскоп.
15.55. Гран-па з балета Л.Мінкуса "Пахіта".
16.30. "Жыць, думаць, адчуваць, кахаць..." Д/ф.
17.20. Крымінальнае дасье.
17.40. Аўтапілот.
17.55. Сем сланоў.
18.30. Інфарм-ТБ.
18.35. Зебра.
20.00. Вынікі.
21.05. Ваш стыль.
21.10. Прагноз-інфармрэвю.
◆21.30. Наша кіно. "Бакенбарды".
23.15. Адам і Ева.
23.45 – 0.45. "Дзякуй за нялётнае надвор'е". Муз.фільм.

Каб зэканоміць ваш час:
◆ мастацкія фільмы
* мультфільмы

Надвор'е

Сёння днём па рэспубліцы захаваецца халоднае надвор'е, месцамі – невялікі снег. На асобных участках дарог – галалёдзіца. Тэмпература паветра ў Брэсце – -2 – -4°, Гомелі – -4 – -6°, Гродна – -5 – -7°, Магілёве і Мінску – -6 – -8°, Віцебску – -8 – -10°. У наступныя двое сутак захаваецца халоднае надвор'е. На дарогах – галалёдзіца. Па паўднёваму захаду невялікі снег, слабая мяцеліца. Тэмпература паветра ўначы -10 – -15°, пры праясненні да -20°. Удзень – -6 – -11°, па паўднёваму захаду ўначы -4 – -9°, удзень – -1 – -6°.

Валянціна СКРЭБЕЦ.

Заснавальнікі: ЦК СМБ, калектыў рэдакцыі газеты "Чырвоная змена".
Выдавец: газетна-выдавецкае закрытае акцыянернае таварыства "Маладняк", 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.
Газета ўзнагароджана ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцяга. Набрана і звярстана ў наборна-выдавецкім бюро "ЧЗ".
Друкарня выдавецтва "Беларускі Дом друку", 220013, г.Мінск, пр. Ф. Скарыны, 79.
Выходзіць у аўторак, чацвер і суботу.

Аўтары надрукаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць прыведзеных фактаў. Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы ў парадку абмеркавання, не падзяляючы пункту гледжання аўтара.

Час падпісання ў друк: па графіку – 19.20, падпісана – 19.20.
М. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
Індэкс 63129. Тыраж 65 000. Зак. 14.

АДРАС РЭДАКЦЫІ:
220013 г.МІНСК, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмная – 68-26-27; намеснікі галоўнага рэдактара – 32-12-82, 68-29-45; сакратарыят – 68-29-28; аддзел палітыкі – 68-25-55; аддзел эканомікі і сацыяльных праблем – 68-28-52; аддзел культуры і гістарычнай спадчыны – 68-29-56; аддзел маральна-этычнага выхавання – 68-25-93; аддзел пісьмаў і вывучэння грамадскай думкі – 68-28-32; аддзел інфармацыі – 68-27-21; аглядальнікі – 68-29-28; аддзел ілюстрацыі – 68-27-74, 68-25-41; ул. кар. па Брэсцкай вобл. – (01622) 5-57-57, ул. кар. па Віцебскай вобл. – (02132) 2-36-37; Інфармацыйна-рэкламнае агенцтва "ЧЗ-Інфарм": тэл.68-29-56, 68-29-45. Факс: 32-21-03.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ:
Сяргей БАЛЦЭВІЧ (адказны сакратар), Валянцін БАРЫСЕВІЧ, Валерый ВАРАНЕЦКІ, Валерый ІВАНОЎ, Мікалай ЛАРКОВІЧ, Віктар ЛЮКОВІЧ, Алесь МАСАРЭНКА, Станіслаў НІЧЫПАРОВІЧ, Алесь САЛАМАХА (першы нам.галоўнага рэдактара), Павел СІМАНАЎ (нам.галоўнага рэдактара, дырэктар агенцтва "ЧЗ-Інфарм"), Алег СЛУКА, Наталля СТРАЛКОВА, Кузьма ШАПЛЫКА, Вольга ШАУКО.

Галоўны рэдактар
Уладзімір БЕЛЬСКІ